

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilvánterkek és hirdetések.

Telefon szám 34.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . . . 8 kor
 Fél évre . . . . . 4 kor.
 Negyed évre . . . . . 2 kor.
 Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számítottak.

Nyilvánter papíra 50 fillér.

MURAKÖZ

Feloldó szerkesztő:
ZRINYI KAROLY.

Főmunkács:
MARGITAI JOZSEF.

Kiadó és leltárkezelő:
STRAUSZ SÁNDOR.

A zágrábi ünneplés.

Különös ünneplés történt a múlt hetekben túl a Dráván. Megünneplették Zágrábban a horvát tudományos irodalmi körök és polgári társadalom bevonásával — politikai színezet mellett — 50-ik évfordulóját annak, hogy Muraköz az anyaországhoz visszacsatoltatott.

Furcsa ünneplés volt ez. Megünneplették azt, amit elveszítettek. Keseregtek a történelem egyik eseménye fölött. Bogozták a csomót s kutatták az okokat, amelyek a visszacsatolást maguk után vonták.

Persze, hogy eközben bünbakot kerestek s jól esett az ünneplőknek, amikor a stempit s a dohányt állíthatták az előtérbe, mint olyan okokat, melyek a muraközi népben a horvát hatóságokkal szemben az ellen-szenvel felkeltették s a muraközi horvát püünkösi uralom felborítására vezettek.

Legyen az ő hitük szerint! Legalább könnyebben belenyugosznak a megtörtént s változhatatlan tények megszivlelésébe. Bár mi másként fogjuk fel az események kialakulását. Mi a történelem objektív szemüvegén keresztül tekintve, látjuk, hogy 1860-ban korrekció történt. Helyreállították a státuszkvót s Muraközt visszacsatolták Magyarországhoz, mert az Horvátországhoz soha nem is tartozott.

Hogy is tarthatott volna, amikor maga Horvátország is csak a Kulpanál kezdődött s a Kupa és a Dráva közti terület, a tulajdonképeni Szlavonia, csak az utóbbi időkben vedlett át Horvátországgá a törökvilág s osztrák befolyású nemzelölő századjai során.

Itt tehát semmiféle sérelem nem esett

a horvátokon, ahogy a tolvaj nem panaszkodhat ilyesféléről, amikor tetten érve, az elulajdonított objektumot jogos tulajdonosának visszaadi tartozik.

Korrekció történt tehát, ami a horvátokra nézve annál lesújtóbb, mert maga a jóra való muraközi nép is itélkezett a kapcsolat tekintetében, amikor a visszacsatolás sürgetésével valósággal arcucspással felelt azokra az utópiákra, melyeket Muraközt illetőleg Horvátországban elég alaptalanul üpolgattak.

Nagyon csalódottak azonban, ha azt gondolnók, hogy a zágrábi ünneplők a kegyesséssel beérték. Nem lennének horvátok, ha csak a könnyek hullatására szorítkoztak volna. Őneki az ünnepléssel hangulatkeltés volt a céljuk. Fel akarták korbácsolni a kedélyeket, hogy a szenvedélyek fellobbanása tüzenél álmokat szőhessenek.

Mert Muraközt illetőleg most is sérelmek vannak, arról most se mondtak le. Még most is horvát területnek tekintik s csak a módozatokat keresik, amelyek segítségével Muraközt az anyaországtól elszakítsák. S mivel tudják, hogy politikai keretben azt meg nem valósíthatják, át akarják plántálni az akciót társadalmi térére. Társadalmi eszközökkel akarják korrumpálni a jó muraközi népet, hogy érzelmileg a maguk ké-pére átgurják.

Érdekes a konkluzió, amire az eszmecsere során jutottak. Kisütöttek nagyszomoruhan, hogy a muraközi papok missziójukat nem teljesítik. Krokodilus könyveket hullatnak annak a konstalálásából kifolyólag, hogy hiába nevelik a lelkeseket a zágrábi szemináriumban, a horvát szellem azért parányit sem terjedt Muraközben. Más tényezőkről kell tehát gondoskodniok. A muraközi

papságot már ezental kalkulációba nem veszik. Mert megbizhatatlanok. Rájuk támaszkodni nem lehet. Más kell tenni. Nevelni, kell Muraköz részére ügyvédek, orvosokat akik majd mint agent provokatórök helyrehozzák azt, amit a lelkeszikar elmulasztott. Hitük szerint ezek, mint a nép igazi fanatikus kolomposai, a jámbor nyáját a horvát táborba szépszerivel át fogják terelni.

Érdekesnek elég érdekes ez eszme, de konstaláljuk, hogy unjak nem épen uj. Már régóta észlelünk ezen a téren kísérleteket. Találkoztunk eddig is egy-egy ifjuval, de csak szórványosan, kiket innen Horvátországba portáltak, hogy ott tanulmányaik révén elhorvásodva, mint a horvát eszmék hirdetői, szülőföldjükre, Muraközbe visszatérjenek.

De eddig semmi eredményét nem láttuk ennek az akciónak. A kivitt fiuk csak mint papok kerültek vissza, de nem sok vizet zavartak. Mert nem tudtak, de nem is akartak. Akik mint leikészek itt-ott izgágáskodtak Muraközben, nem ezek közül kerültek ki; zavarogtak olyanok, kik Drávátólulról dispoaláltak ide. Más irányban meg teljesen csődöt mondott a kísérletezés, mert aki a kiterelt fiuk közül más pályát választott: vagy ott ragadt Horvátországban mint tanár, ügyvéd, közigazgatási tisztviselő s egyáltalában semmiféle elrontója nem lehetett a magyar ügynek Muraközben; vagy utóbb, még tanulmányi során észretérve, hátat fordított horvát pártfogóinak s a magyar Haza ölelő karjai közé sietett.

Láthatjuk tehát, hogy amint eddig nem vezetett sikerre ez aknamunka, amikor titokban folyt, úgy annál kevésbé lesz fogantatja annak a nyilt propagálás mellett. A

A Muraköz visszacsatolása.

— Tört. visszapillantás az 50 éves jubileum alkalmából. —
 Írta: Haller Jenő.

1848. márc. 23-án Jelacsics glinai ezredest bänná nevezik ki. Ekkor születik meg a 48-iki »horvát program«. Ezt 400 horvátból álló küldöttség viszi fel márc. 26-án a királyhoz. A horvátok azért kérték Jelacsics kinevezését, mert »Oszegovics már előre látta (ah!), hogy a magyarok és horvátok közt háborúra kerül a sor...« 1848. ápr. 19-én Jelacsics körözvényt küld ki, amelyben megtiltja »hogy a horvát hatóságok a magyar minisztériumnak engedelmesskedjenek.«

1848. szept. 11-én lépett be Jelacsics Légrádon át a Muraközbe s ezzel a Rubiconot átlépte s Muraköz kardcsapás nélkül foglalhatta el. Később, októberben, majd pedig novemberben, volt csak a horvátoknak erősebb összetűzése a magyarokkal, akiknek élén Perczel Mór és Gáspár Örnagy hadakozott. Nem szabad azonban figyelmen kívül hagynunk, hogy a muraközi — főleg a domborúti és katori horvátok — állandóan magyar — pártiak voltak.

A szabadságharc leverése után a király Magyarországot új kerületekre osztotta fel s azok élére biztosokat állított. Így került Horvátország

alá a székesfejevári kerület is a Muraközrel együtt 1849. dec. 19-én. De csak ideiglenesen és csak Jelacsics kérelmére Horvátországot 6 megyére, a megyéket ismét járáskora aprózzák fel. Varaszd megyének 4 járása volt. Ezek: a varaszdí, klanycsei, krapinai és a csáktornyai. Egész Muraközt Varaszd megyébe kapcsolták be, Légrád kivételével, amely a kaproncai járás tartozéka lett.

1854-ben helytartóság alá rendelik Horvátországgal együtt a Muraközt is. Most már a 6 megye leolvad 5-re. Varaszd megye járásai lesznek: a klanycsei, pregradai, krapinai, zlatári, iváneci, toplicai, varaszdí, csáktornyai, stridói, perlaki, ludbregi, kaproncai és kőrösi járások.

Ez a közigazgatási felosztás 1854. okt. 30-lól — 1861. jan. 16-ig áll fent. A muraközi iskolák felügyelője 1850-ben Keresztúri S. Ión Az iskolából a horvát nyelvet a német szorította ki, valamint a hivatalok élére is német atyafiak vagy csehek kerültek. Így Kossuth Lajos maga is azt javasolta csakhamar, hogy Ausztria »abszolútizmusát csakis magyar-horvát egyetértéssel lehet majd megbénítani.

Károlyi Ödön gr. 1860-ban brosurát ad ki, amelyben már pengeti a horvátokkal való meg egyezést, de a muraközi kérdés megoldását is sürgeti.

1861-ben Szécheny Antal a bécsi minisztertanácsban kereken kijelenti, hogy — amennyiben

a Muraközt nem kapcsolják vissza Zalamegye keretébe, ő lemond állásáról. A király tehát a báni kormánygyűlést összehívatta 1861. jan. 7-én. Ez a konferencia arra volt hivatott, hogy Muraköz horvátortozóságának jogi oldalait világítsa meg. A tanácskozás elhúzódott 15-ig. Sokčević bán a kényes ügy tárgyalását egy bizottságra hárítja át és pedig a Száborra. Minthogy, persze, jogi támaszot és okadatolást a levegőből előszedni nem lehetett, (hiszen Muraköz mindig Magyarország alá tartozott) a meddő vitát a bán január 17-én berekesztette. Ellenben megbízta a Rendek Prica Miksa zágrábi ügyvédet, hogy szerkeszzen e kérdés tárgyában egy feliratot a királyhoz.

Eközben a magyarság egyre élénkebben sürgeti a Muraköz visszacsatolását. Szécheny gróf felhívja Muzsuranicot, hogy mozdítsa elő a földrész visszaállítását az anyatesthez. Deák Ferenc Pesti Naplója 1861. január 12-én már be is jelenti a visszacsatolás megtörténtét. Strassmayer püspök tiltakozik ez ellen Reichberg osztrák miniszterelnöknel, de ez már akkor felvette a »fuit« előnevet... később, márc. 18-án Bécsben is megjelenik a püspök, hogy visszakövetelje a Muraközt, Horvátország részére, de fáradozása tisztára magtalan. Amíg Verőcemegey fölkéri Muzsuranicot Ivánt, hogy a Muraköz érdekében szólaljon föl Bécsben honfitársai javára, addig Varaszd megye azt hangsúlyozza, hogy »Horvátországnak eddig nem volt törvényes joga Muraköz birtoklásához.«

*) Horvát R. Hrv. pokret g. 1848.

mi társadalmunk sokkal közelebbé tudóbb, népünk sokkal józannabb, semhogy ily ugratásoknak felüljön. A muraközi népet semmiféle történelmi, sem érzelmi kapcsolatok nem fűzik a drávántúli horvátokhoz. A maga útján halad önállóan. Hazafias érzelmeiben meg nem tántorodik. Gyermekeit szívesen iskoláztatja, de csak magyar iskolákban. Horvátországba eddig is csak azért adta ilt-ott, mert egyes lelké-zek rábeszélésének engedett. Annál kevésbé határozta el magát erre a jövőben, mert maguk a muraközi lelkészek is betájták, hogy skartba kerültek s a társadalom egyéb tényezőivel keresik a kapcsolatot, hogy a közös ellenség, a horvátországi nemzeti mozgalom hullámverése ellen, Muraköz partjait megvédjék.

Ezért volt jó a zágrábi ünnepek. A közös veszély lömörülésre késztesen. Minek tülekedünk egymással! Minek huzzunk szeretszj-! s zavarjuk egymás cirkulusait ilyen kicsiny területen, amikor közös az ellenségünk s az ellenünk fegyverkeznek! Védekezünk a közösen választott eszközökkel, a közös cél érdekében — az egész vonalon karöltve.

A társadalom minden rétege tegye meg a magát. Mig Muraköz valamelyik anyaország: püspökséghez nem csatolattik s valamennyi iskolája nem államosítatik, gróf Festetics Jenő úr, mint kegyúr, legyen óvatos s az egyházat illető intézkedéseiben elősorban hazafias szempontok vezéreljék. Csakis kifogástalan hazafias érzelmű lelkészeket nevezzen ki plébánosoknak. A Szlavóniában működő muraközi születésű papokat, a mi véreinket, vegye figyelembe a plébániák betöltésénél. Ha ilyenek nincsenek, a mások megbízhatósága felől szerezzen be előbb, mint határozna, megbízható információt. A Zágrábhoz fűződő tartozandóságnak következtében óriási felelősség nehezedik vállaira. Csakis ő kontrakarrizhat annak a veszedelemnek, mely egyházi kapcsolataink révén a magyarság igazi veszedelme. S annál inkább most hárul rá ez a szép, de felelőségteljes feladat, amikor a papság maga is védekezik a horvát agitáció ellen s támogatást keres kifogástalan, magyar érzelmű hazafias paptársaiban, hogy a veszedelemmel szemben a harcot sikerrel felvegye.

A többi tényező meg gondos vezetője legyen a népek. Közigazgatás, templom, is-

Zalaegerszeg ezalatt (1861. jan. 15.) bírakat választ a Muraköz vezetésére. Febr. 14-én összeül Pesten az országgyűlés. Erre meghívják a csáktornyaiakat is. Nekik is magyar képviselőt kell küldeniök a magyar parlamentbe. Csáktornyán népgyűlést tartanak, amely ellen a horvát Globocnik járásfőnökök kifogása van. De hiába akadékoskodt. A bán 1861. márc. 6-án felmenti a további szolgálattól. Az ő kora lejárt akkor már Csáktornyán.

A Muraközt pedig 1861. márc. 12-én bekebeleztek ismét Magyarországra.

Szomorúan jegyzi meg erre egy horvát historikus, hogy Muraköz népet szépen meghorvátosíthatták volna, ha közbe nem jön az átkos oszt-rák — abszolútizmus, amelynek eredménye a ... dohánymonopólium behozatala lón. Így tehát mi magyarok semmi egyébbnek nem köszönhetjük azt, hogy a Muraköz népe magyar érzelmű maradt, csakis a — dohánynak ...

Hát igaz, a mely ellen dohánnyal is szoktak védekezni, de hogy a dohány az illir eszmék ellen is jó volt: ezt most halljuk először.

Ilyen színekben és keretben állítja be a Muraköz visszacsatolásának okait és okzatait a horvát historia. Magyar szemüvegen persze némileg fest itt-ott a dolog.

(Vége.)

kola, intelligencia karöltve munkálkodjék közre a nép jólétének előmozdításában és felvilágosításában. Vegye figyelembe, hogy itt oly nemzeti területről van szó, mely az idegen befolyás érvényesülése ellen maga is védekezik s hogy alaposan vétkéznek, ha közömbösségével Muraköz józan népét az állandó, mesterséges külső behatásoknak teljesen kiszolgáltatná, melyek a magára hagyott népet hazafias gondolkodásában elvégre is megingathatják.

Legyen éber őre a muraközi nép szociális érdekeinek. Emelje kultúráját s akadályozza meg a nép gyermekeinek horvát iskolákban való kiképzését. Legyen résen a kívülről befelé settenkedő inscelkedésekkel szemben. S akkor haszlatan tartanak Zágrábban gyűléseket. Hába leink kardjait: a Dráván innen hatalmas táborra fogunk találni, mely minden akciót visszautasítani fog.

Muraközi fiúból nem lesz horvátérelmű fiskális és orvos, aki mint renegát, Muraköz területén a horvát szellem szolgálatára felcsüdjék. Ha pedig horvátországi vállalkozik erre, az itt akkora ellenhatással fog találkozni, hogy annak itt maradása nem lesz. S szomszédaink elvégre is kénytelenek lesznek bílni, hogy ez az akciójuk is csődöt mondott, mint sok más. Egyszerűen azon oknál fogva, mert szemérmellességgel politikát csinálni nem lehet.

Maradjanak ők otthon Horvátországban s Muraközben ne lábatlankodjanak. Ott künn tágasabb!

Fáy Szerena Csáktornyán.

A rövid sziniszozonok vége. Fehér Vilmos, ki mult hó 11-én köszöntött be Csáktornyára szintársulatával, mult csütörtökön fejezte be itteni szereplését.

Sajnálattunkra konstatáljuk, hogy Fehér Vilmos direktornak az idei szezon nem ütött be úgy, mint a tavalyi. De ha ennek okát kutatjuk, úgy aljában kénytelenek vagyunk kiemelni azt, hogy tavalyi társulata általánosságban kétségtelenül jobb tagokból állott. Noha az igazgató ezt a rá nézve kedvezőlenebb helyzetet a műsor változatosabbá tételével igyekezett kikorrigálni s leginkább azzal, hogy már az utolsó héten új akvizíciókat állított be. Így a társulatot teljesebbé tette Ibbás Gizi, Bera Rózi s Kovács Sándor szerződtetésével, majd a legvégén Farkas Béla felléptetésével s csattanóul a Nemzeti színház elsőrangú művésznőjét, Fáy Szerenát. Nyerte meg, hogy Csáktornyán a 3 utolsó előadásban fellépjön.

Fáy Szerena úrnőnek eseményszámba menő fellépése kedden, szerdán és csütörtökön történt az Otthon, Czigány és Magdolna színdarabokban. Az illusztris vendégművésznő ezt a három klasszikus darabot választotta ki, hogy a drámai művészet mind a három fokozatában: a drámában, énekes színműben s a tragoediában ragyogtassa országosan elismert talentumát.

A nézőtér, valószínűleg a kedvezőtlen időjárás miatt, egyik este sem telt ugyan meg, de az előadásokon megjelent közönség tomboló lelkesedéssel honorálta Fáy Szerenát kiváló művészetét. Úgy az Otthonban, valamint a Czigány és a Magdolnában a vezető szerepekben páratlan volt. Közvetlenségével, játéknak természetes művészetével, előadásának bájjával, érzelmeinek bámulatosan érvényesülő fokozataival s diszkrét kitéréseivel hangjával zenéjével mindenkit lebilincsel. Igaz ihletettséget hozott az itteni deszkákra is, mely a publikumot lázas erővel áthatotta. A sza-

kadatlan tapsvihar természetes fokmérője volt az érzelmeknek, melyek húrjait Fáy Szerena felülmulhatatlan varázserővel pengelte.

Csáktornyai közönsége előtt felejthetetlen marad Fáy Szerena vendégszereplése. Azonban Fáy Szerena is két impressziót vihetett magával. Az egyik, hogy itt a háttárszelen is méltányolják a művészetet, másik a hálás elismerés, mely az átadott hatalmas virágkosárban a közönség hódolatának szerény megnyilatkozása volt.

Elkell azonban ismernünk, hogy a társulat tagjai is szépen beleilleszkedtek a három nehéz darab keretébe. Természetesen ki kell hogy emeljük Farkas Bélát, aki nemcsak ebben a három darabban, de már a Felső Klári s a Tolvajban is ekcellált. Farkas Béla már régi, de még nem öreg színész, aki játéknak virtuozitásával igazi művészetet vitt bele a darabokba. Külön kell megemlékeznünk Kovács Sándorról is, aki különösen az Otthonban mint Hefterdingk lelkész mutatkozott be teljes erejében. Tóth József mint mindig, most is jól alakított. Drámai ügyességét különösen a Magdolnában, mint Gyömbérnek, sikerült jól kidomborítani. Így a darabok sikeréhez Szabóné (Agnes), Lenkey (Lajos, Peti), Bera Rózi (Zsófi, Rebeka) is járultak. Valamint Feleki is, aki a Márton gazdát s a hebegő Siskó Ferdinánd szerepét jól alakította.

Felekinél különben szombaton a halhatatlan lump előadásával jutalomjátéka is volt, mely nagyobb közönséget vonzott a színházba.

Fáy Szerena a pénteki hajnali vonattal utazott vissza Budapestre s a többi színész Alsólendvára, új állomásuk helyére, ahol már aznap este a Kuruzslóban fel is léptek.

K Ü L Ö N F É L É K .

— **Zalavármegye gyászja.** A vármegyeinek hatoltja van; tiszti főügyésze: Thassy Kristóf, március 31-én, 57 éves korában ki-szenvedett. Thassy Kristóf egyik legrégebb és legbuzgóbb tisztviselője volt a vármegyének. Szolgálatát 1877-ben kezdte mint II. aljgyűző, 1878-ban arvaszéki ülnök lett s 1895 óta főügyésze a vármegyének. A közélet egyik leg-hasznosabb harcosát, Zalaegerszegen egyik leg-előkelőbb polgárát s a tisztviselői kar egyik legelőkezeinyebb tagját vesztette el Thassy Kristófnak. A boldogult földi maradványait április 2-án helyezték el örök nyugalomra Beke leugjen hamvain!

— **Esküvő.** Az itteni szintársulat igazgatója, Fehér Vilmos, mult vasárnap örök hűséget esküdött Csáktornyán Peéry Iusnak, a társulat primadonnájának. A házasságot, melyen mint tanúk Hajjas József, a Zrínyi-szálló tulajdonosa s Farkas Béla a szintársulat tagja szerepeltek, délelőt költötték meg a helybeli anyakönyvezetői hivatalban.

— **Halálozás.** Igaz részvétellel vettük a gyászshirt, hogy a magyar tanítószeg egyik buzgó, hivatott tagja, Pálincás Lajos tanító hosszas és kínos szenvedés után életének 29-ik évében (f. hó 3-án Csáktornyán elhunyt. Pálincás Lajos a csáktornyai áll tanítóképző-intézetnek szorgalmas tanítványa volt s legutóbb Zágrábban szolgált a magyar tanügyet az oltani máv. iskolánál, mint rendes tanító. Pálincás működése közben mindig hiven teljesítette tanítói kötelességeit s ép ezért elhunyt a magyar tanügy vesztésére is Kegyeletüket a volt kartárs iránt a zágrábi máv tanítók a temetésen való megjelenésükkel rótták le s a tanítóképző-intézet is a volt növendék és tanító iránt

azzal, hogy a tanárok és a növendékek a temetésre résztvettek, utóbbiak énekeltek. Temetése 4-én d. u. 5 órakor volt nagy részvét mellett. Nyugodjék békében!

Nagykanizsa törvényhatósági városa. Mint Budapestről értesítenek, a Nagykanizsának törvényhatósági várossá való emeléséről szóló törvényjavaslaton már serényen dolgoznak. Nagykanizsával egyidejűleg Zentát is törvényhatósági rangra emelik.

Hangverseny. Schmidt Ede helybeli karmester s neje jóhírű zeneiskolájának növendékei f. hó 22-én este a Zrinyi-szálló nagytermében táncal összekötött hangversenyt rendeznek. A zenét a hangverseny után Sárközy testvérek zenekara szolgáltatja. A hangverseny kezdete 8 órakor. Belépődíj 2 K; családjegy 5 K. A hangversenyen 41 növendék szerepel. Bevezetésül melodramát adnak, melynek szereplői Imreh Sárka, Höhn Mariska, Pecsornik Mártha és Baumann Vilma.

Iparfelügyelői központ. A keresk. miniszterumból kiszivargott hírek szerint a Zalavármegye területéből alakított iparfelügyelői kerület székhelye a szövetség zalamegyei fiókjának kivánságához képest Zalaegerszegről Nagykanizsára helyeztetelt. A felügyelőket ezéltől három esztendővel telték Zalaegerszegré, amikor az iparfelügyelőseket decentralizálták. Az áthelyezéssel kapcsolatosan az iparfelügyelőség hatásköré egyúttal ki is bővül, amennyiben gépészeket és fűtőket is log vizsgáztatni s az iparvállalatok is a szakképzett embereket innen fogják megszerezni.

Felvételi pályázat. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszter Úrnak 25428 sz. rendelete értelmében az 1911/12 iskolai évre a csáktornyai állami tanítóképző-intézet I. osztályába összesen 30 növendék vétetik fel és pedig teljes fizetéses helyre 11, félidijas helyre 8, ingyenes helyre 2, ösztöndijas helyre 4, segély nélküli bejárónak 5 növendék. A teljes fizetésesek 28, a félidijasok 14 K-t fizetnek havonként köztartásdíj címén az intézet pénztárába. Az ösztöndijas havonként 14 K ösztöndíjat kap. A kérvényhez a következő okmányok csatolandók: 1. születési bizonyítvány, 2. iskolai bizonyítvány a megelőző évről és a f. é. értesítő, 3. tiszti orvosi bizonyítvány a folyamodónak a tanítói pályára alkalmas voltáról, 4. segélykérés esetében hiteles községi bizonyítvány a szülői vagyoni állapotáról, a kiskorú gyermekek számáról hiteles családi kimutatás. Csak oly éptestű és zenei hallással bíró tanulók vétetnek fel, akik 14. életévüket már betöltötték, de 18 évesnél nem idősebbek s akik a polgári vagy középiskola 4.ik osztályát sikeresen elvégezték. A végleges felvételt az intézeti orvos véleményétől függ. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszter Urhoz címzett folyamodványokat az előírt okmányokkal együtt 1911. május 31-ig kell a csáktornyai állami tanítóképző-intézet igazgatóságánál benyújtani a folyamodó lakóhelyének, az utolsó posta és vármegye felügyelőségével. Csáktornya, 1911. április 4-én. Zrinyi Károly igazgató.

Adomány. A Csáktornyai Kedélyes Asztaltársaság 20 koronát volt szíves a Csáktornyai Iparos Olvasókör céljaira adományozni, melyért ezúton is hálás köszönetét nyilvánítja az Elnökség

Április 11-én, (kedden) a 48-iki törvények szentesítésének hivatalos ünnepén, a posta zárva van.

Triesti általános biztosító társulat (Assicurazione Generali) Budapest, V., Dorottya-utca

10. és 12. A »Közgazdaság« rovatában közöljük a Triesti általános biztosító társulat (Assicurazione Generali) e legnagyobb, legzsigalagabb és legrégibb biztosító intézetünk mérlegének főbb adatait. Teljes mérleggel a társulat mindenkiné, aki e felől hozzá fordul a legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet elfogad: élet-, fűz-, szállítmány-, üveg- és betörés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a Magyar jég- és viszontbiztosító r. t. baleset és szavatossági biztosításokat az Első o. általános baleset elleni biztosító társaság, valamint kezességi és óvadékbiztosításokat, elutalajonítást, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosításokat és versenylovak, telvérek és egyéb értékesebb tenyészállatok biztosítását a »Minerva« általános biztosító részvénytársaság számára. A csáktornyai főügynökség Benedikt E. és Fia.

Drávába fulladt. Petrán Ferenc perlaki részv. f. évi márc. 30-án, amidőn éjfel után 1 órakor egy horvátországi molnárt átszállított a tulsó partra, visszajövet a Drávába bukkott s nyomtalanul eltűnt. Holttestét még ez ideig nem sikerült megtalálni. A csendőrség széles körben megindította a vizsgálatot, mert az a gyanu merült fel, hogy bűncselekmény áldozata. Az eddig folytatott vizsgálat eredményéhez képest valószínű, hogy Petrán Ferenc ittas állapotban lévén, a kikötés alkalmával elvesztette az egyensúlyt s így bukkott bele a Drávába. Igazololni látszik ezen feltevést az órházban volt egyik részv. azon vallomása is, hogy hallotta, midőn Petrán kétszer kiáltotta: »Filip, Filip!« Ezután csendessé lett. Reggel a rév kikötellen járt ide s tova a Dráván.

Margit! A szerelmes ifju nem ejti ki nagyobb bensőséggel ezt a nevet, mint a hölgyek, amikor a FÖLDES-féle Margit-crém-ről van szó. Hogy a földes-féle Margit Crém olyannyira népszerű toillettoкке lett a hölgyközönségnek, azt első sorban annak köszönheti, hogy gyönyörű tiszta, fehér színt kölcsönöz az arcnak, mindennemű tisztáltságot, sepiőt, mitesert, májfoltot és pattanást eltávolít és emellett abszolút ártalmatlan. A hatás négy-öt napi használat után már tökéletes. Ára: kis tégely 1 korona, nagy tégely 2 korona. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Készíti és postán küldi Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.

Évi záróvizsgák. A perlaki áll. gazdasági fiu- és leányiskola hét osztályában az elméleti tantárgyakból az 1910/11. tanévi záróvizsgák márc. hó 26. 30. és 31-én tartáltak meg.

Hollenberger Mihály kártpitosnak lapunk mai számában közölt hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

A Magyar Figyelő negyedévi fennállása alatt fel tudta kelteni a közvélemény érdeklődését és az általa propagált eszméknek országserzete viszhangot támasztani. A legújabb fűzetben Tisza István gróf Szabadgondolkodás című cikkében lándzsát tör a vélemény szabadság mellett. Kozma Andor A nemzeti egység tényezői cím alatt a nemzetiségi kérdésben: elfoglalt álláspontját fejtegeti. Yolland Arthur Magyarország angol ellenségeiről értekezik. Legif. Szász Károly Egy hónap naplójegyzetei cím alatt megkezdte Szász Károly fiatalkori naplójának közlését. Herczeg Ferenc Békák a kűtban című elbeszélést írt. A fűzet Kenedi Géza A pornográfia üldözése című dolgozatát is közli. Alexander Bernát meggyőző érveléssel dönti el Kik fedezték föl igazán a természetet? K. G. Nagyvárad városának kulturális viszonyait ismerteti. A fűljegyzetek között találjuk Grósz Emil fejtegetéseit a Harmadik egyetem-ről, stb. stb. A M. F. előf. díja egész évre 24 K. (Budapest, VI., Andrássy-ut 10. szám.)

Áprilisi tél. Bizony fura idöket élünk. A kellemes március után rosszul esik ismét a télnek ugyszólván a kellő közepébe visszacsadni — április elején. S tényleg ugy vagyunk az idővel. Mert a 28°-os meleg után egyszerre annyira lehűlt a levegő, hogy a 3°-os levegőben már hóra fordult a csapadék s a zöldelő természet helyett a házaknak hóval borított födeleiben gyönyörködhetünk, illetőleg bosszankodhatunk. Nagy a kár, mit

az időjárás a vetésben is okozott. A barackfák is sokat szenvedtek, melyek már teljes virágompájukban voltak. Nap nap után megújul a havazás, s nincs igen kilátás arra, hogy hamarosan ismét kitavaszodjék.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik felejtethetetlen jó Lajos fiunk elhunyt alkalmából részvétük megnyilvánításával vagy a temetésen való részvételükkel szűlői fájdalomnak enyhítéséhez hozzájárultak, fogadják e helyen is örök hálával kapcsolatos forró köszönetünket.

Csáktornya, 1911. április 8-án.

Palinkás György és neje.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

A Triesti Általános Biztosító Társulat

(Assicurazione Generali) f. évi március hó 18-án tartott 79-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1910. évi mérlegek. Az előtűntek fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1910. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 1.106.056,556 korona és 66 fillér tettek ki és az év folyamán bevett díjak 48.345,893 korona és 37 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 23.140,354 korona 72 fillérrel 327.285,292 korona 15 fillérre emelkedett. Az életbiztosítottak osztalékalapja 6.348,761 korona 59 fillért tesz ki. A tűzbiztosítási ágban, beleértve a tűkörüveg biztosítást, a díjbevétel 17.126.548,785 korona biztosítási összeg után 29.243,814 korona 26 fillér volt, miből 10.304,691 korona 19 fillér viszontbiztosításra fordítottot, ugy, hogy a tiszta díjbevétel 18.939,123 korona 07 fillérre rugott és ez összegből 13.669.865 korona 05 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékesek való díjkötelezvények összege 137.113,154 korona 31 fillér. A betörésbiztosítási ágban a díjbevétel 1.331,117 korona 55 fillérre rugott, miből levonván a viszontbiztosítást, a tiszta díjbevétel 713,530 korona 15 fillért tett ki. A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevétel kitétt 4.562,715 korona 13 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 2.124,936 korona 18 fillérre rugott. Károkkert a társaság 1910-ben 40.729,844 korona 11 fillért és alapítása óta 1.018.074,811 kor. 43 fillért fizetett ki. E kártérítési összegből hazánkra 201.616,256 kor. 21 fillér esik. A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 26.304,585 korona 84 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti nyereségtartalék, mely 6.300,000 koronát tesz ki, az árfolyam-ingadozására alakított tartalék, mely az ideai általánossal együtt 17.977,207 kor. 12 fillér rug, továbbá fel- emlíendő a 160.000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az ideai általánossal 1.867,378 korona 72 fillért tesz ki. Résztvényenkint 700 arany frank osztalék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve, az ideai általánossal folytán 366.829,741 korona 68 fillérről 392.746,965 korona 47 fillérre emelkedtek, melyek következőképpen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 84.633,138 korona 94 fillér. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 32.702,122 korona 48 fillér. 3. Letétmennyezett értékpapirokra adott kölcsönök 4.350,786 korona 18 fillér. 4. Értékpapírok 255.330,660 korona 59 fillér. 5. Követelések államoknál és tartományoknál 9.318,772 korona 15 fillér. 6. Tárcá váltók 601,700 korona 78 fillér. 7. Készpénz és az intézet követelése a hitelezők követeléseinek levonásával 5.809,794 korona 35 fillér. Összesen 392.746,965 korona 47 fillér. Ezen értékek közül 80 millió korona magyar értékekre esik. Ezen alkalommal arra utalunk, hogy az Assicurazione Generali legújabb leányintézete, a »Minerva« általános biztosító részvénytársaság Budapesten a tezeségi és óvadék-, valamint az elutalajonítást, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosítást, nemkülönben a versenylovak, telvérek és más értékesebb tenyészállatok biztosítását vezette be mint új ágazatokat hazánkban.

Szerkesztői üzenetek.

A depansoir szobájában... Köszöljük. Húsvéti mese... színtelen beválik. Ne írjon oly hosszú tárcákat, rövidre fogja gondolatait. Alig közzétehetjük terjedelmük miatt.

mi társadalmunk sokkal kötelességtudóbb, népünk sokkal józannabb, semhogy ily ugratásoknak felüljön. A muraközi népet semmiféle történelmi, sem érzelmi kapcsolatok nem fűzik a drávántuli horvátokhoz. A maga útján halad önállóan. Hazafiás érzelmeiben meg nem tántorodik. Gyermekeit szivesen iskoláztatja, de csak magyar iskolákban. Horvátországba eddig is csak azért adta itt-ott, mert egyes lelkészek rábeszélésének engedell. Annál kevésbé határozza el magát erre a jövőben, mert maguk a muraközi lelkészek is betájták, hogy skartba kerültek s a társadalom egyéb lényezőivel keresik a kapcsolatot, hogy a közös ellenség, a horvátországi nemzeti mozgalom hullámverése ellen, Muraköz partjait megvédjék.

Ezért volt jó a zágrábi ünneplés. A közös veszély tömörülésre késztesen. Minek tülekedjünk egymással! Minek húzzunk szerzetesjejl-s zavarjuk egymás cirkuszait ilyen kicsiny területen, amikor közös az ellenségünk s az ellenünk fegyvereznek! Védekezünk a közösen választott eszközökkel, a közös cél érdekében — az egész vonalon karöltve.

A társadalom minden rétege tegye meg a magát. Mig Muraköz valamelyik anyaországi püspökséghez nem csatoltatik s valamennyi iskolája nem államosítottatik, gróf Festetics Jenő úr, mint kegyúr, legyen óvatos s az egyházat illető intézkedéseiben elsősorban hazafiás szempontok vezéreljék. Csakis kifogástalan hazafiás érzelmű lelkészeket nevezzen ki plébánosoknak. A Szlavóniában működő muraközi születésű papokat, a mi véreinket, vegye figyelembe a plébániák betöltésénél. Ha ilyenek nincsenek, a mások megbízhatósága felől szeressen be előbb, mint határozna, megbízható információt. A Zágrábhoz fűződő tartozandóknak következtében óriási felelősség nehezedik vállaira. Csakis ó kontraktarrirozhat annak a veszedelemnek, mely egyházi kapcsolataink révén a magyarság igazul veszedelme. S annál inkább most harcol rá ez a szép, de felelős feladat, amikor a papság maga is védekezik a horvát agitáció ellen s támogatást keres kifogástalan, magyar érzelmű hazafiás paplársaiban, hogy a veszedelemmel szemben a harcot sikerrel felvegye.

A többi tényező még gondos vezetője legyen a népek. Közigazgatás, templom, is-

Zalaegerszeg ezalatt (1861. jan. 15.) bírakat választ a Muraköz vezetésére. Febr. 14-én összeül Pesten az országgyűlés. Erre meghívják a csáktornyaiakat is. Nekik is magyar képviselőt kell küldeniök a magyar parlamentbe. Csáktornyán népgyűlést tartanak, amely ellen a horvát Globocsonik járásfőnökök kifogása van. De hiába akadékoskodt. A bán 1861. márc. 6-án felment a további szolgálattól. Az ő kora lejárt akkor már Csáktornyán.

A Muraközt pedig 1861. márc. 12-én bekebeleztek ismét Magyarországra.

Szomorúan jegyzi meg erre egy horvát historikus, hogy Muraköz népet szépen meghorvátosíthatják volna, ha közbe nem jön az átkos osztrák — abszolútizmus, amelynek eredménye a ... dohánymonopólium behozatala lón. Így tehát mi magyarok semmi egyébnek nem köszönhetjük azt, hogy a Muraköz népe magyar érzelmű maradt, csakis a — dohánnyal ...

Hát igaz, a mely ellen dohánnyal is szoktak védekezni, de hogy a dohány az illir eszmék ellen is jó volt: ezt most halljuk először. Ilyen színekben és keretben állítja be a Muraköz visszacsatolásának okait és okozatait a horvát historió. Magyar szemüvegen persze némileg fest itt-ott a dolog.

(Vége.)

kola, intelligencia karöltve munkálkodjék közre a nép jólétének előmozdításában és felvilágosításában. Vegye figyelembe, hogy itt oly nemzeti területről van szó, mely az idegen befolyás érvényesülése ellen maga is védekezik s hogy alaposan vétkének, ha közömbösségével Muraköz józan népét az állandó, mesterséges külső behatásoknak teljesen kiszolgáltatná, melyek a magára hatalmatot népet hazafiás gondolkodásában elvégre is megingathatják.

Legyen éber őre a muraközi nép szociális érdekeinek. Emelje kulturáját s akadályozza meg a nép gyermekeinek horvát iskolákban való kiképzését. Legyen résen a kívülről befelé settenkedő inselkedésekkel szemben. S akkor haszlatan tartanak Zágrábban gyűléseket. Hába lennk kardjait: a Dráván innen hatalmas táborra fognak találni, mely minden akciót visszautasítani fog.

Muraközi fiuból nem lesz horvátérelmű fiskális és orvos, aki mint renegát, Muraköz területén a horvát szellem szolgálatára felkészüljék. Ha pedig horvátországi vállalkozik erre, az itt akkora ellenhatással fog találkozni, hogy annak itt maradása nem lesz. S szomszédaink elvégre is kénytelenek lesznek látni, hogy ez az akciójuk is csődöt mondott, mint sok más. Egyszerűen azon oknál fogva, mert szemérmelenséggel politikát csinálni nem lehet.

Maradjanak ők otthon Horvátországban s Muraközben ne lábatlanokjanak. Ott künn lágasabb!

Fáy Szerena Csáktornyán.

A rövid színiszozaknak vége. Fehér Vilmos. ki mult hó 11-én köszöntött be Csáktornyára szintársulatával, mult csütörtökön fejezte be itteni szereplését.

Sajnálattunkra konstátáljuk, hogy Fehér Vilmos direktornak az idei szezon nem ütött be úgy, mint a tavalyi. De ha ennek okát kutatjuk, úgy aljában kénytelenek vagyunk kiemelni azt, hogy tavalyi társulata általánosságban kétségtelenül jobb tagokból állott. Noha az igazgató ezt a rá nézve kedvezőlenebb helyzetet a műsor változatosabbá tételével igyekezett kikorrigálni s leginkább azzal, hogy már az utolsó héten új akvizíciókat állított be. Így a társulatot teljesebb tette Ihsz Gizi, Bera Rózi s Kovács Sándor szerződtetésével, majd a legvégén Farkas Béla felleptelésével s csattanóul a Nemzeti színház elsőrangú művésznőjét, Fáy Szerenát. nyerte meg, hogy Csáktornyán a 3 utolsó előadásban felléjen.

Fáy Szerena úrnőnek eseményszámában fellépése kedden, szerdán és csütörtökön történt az Otthon, Czigány és Magdolna színdarabokban. Az illusztris vendégművész nőt a három klasszikus darabot választotta ki, hogy a drámai művészet mind a három fokozatában: a drámában, énekes színműben s a tragoediában ragyogtassa országosan elismert talentumát.

A nézőtér, valószínűleg a kedvezőtlen időjárás miatt, egyik este sem telt ugyan meg, de az előadásokon megjelent közönség tomboló lelkesedéssel honorálta Fáy Szerena kiváló művészetét. Úgy az Otthonban, valamint a Cigány és a Magdolnában a vezető szerepekben páratlan volt. Közvetlenségével, játéknak természetes művészetével, előadásának bájjával, érzelmeinek bámulatos érvényesülő fokozataival s diszkrét kitöréseivel hangjával zenéjével mindenkit lebilincsell. Igaz ihletettséget hozott az itteni deszkákra is, mely a publikumot lázas erővel áthatotta. A sza-

kadatlan tapsvihar természetes fokmérője volt az érzelmeknek, melyek húrjait Fáy Szerena felülmulhatatlan varázserővel pengelte.

Csáktornyai közönsége előtt felejthetetlen marad Fáy Szerena vendégszereplése. Azonban Fáy Szerena is két impressziót vihett magával. Az egyik, hogy itt a határszélen is méltányolják a művészetet, másik a hálás elismerés, mely az átadott hatalmas virágosárbán a közönség hódolatának irányát megnyilatkoztassa volt.

El kell azonban ismernünk, hogy a társulat tagjai is szépen beleilleszkedtek a három nehez darab keretébe. Természetesen ki kell hogy emeljük Farkas Bélát, aki nemcsak ebben a három darabban, de már a Felhő Klári s a Tolvajban is excellált. Farkas Béla már régi, de még nem öreg színész, aki játéknak virtuozitásával igazi művészetet vitt bele a darabokba. Külön kell megemlékeznünk Kovács Sándorról is, aki különösen az Otthonban mint Hefterdingk lelkész mutatkozott be teljes erejében. Tóth József mint mindig, most is jól alakított. Drámai ügyességgel különösen a Magdolnában, mint Gyömbérnek, sikerült jól kidomborítania. Így a darabok sikeréhez Szabóné (Agnes), Lenkey (Lajos, Peti), Bera Rózi (Zsófi, Rebeka) is járultak. Valamint Feleki is, aki a Márton gazdát s a hebegő Siskó Ferdinánd szerepét jól alakította.

Felekiné különben szombaton a hatalmas lump előadásával jutalomjátéka is volt, mely nagyobb közönséget vonzott a színházba.

Fáy Szerena a pénteki hajnali vonattal utazott vissza Budapestre s a többi színész Alsólendvára, új állomásuk helyére, ahol már aznap este a Kuruzslóban fel is léptek.

K Ü L Ö N F É L E K .

— **Zalavármegye gyászja.** A vármegyeinek hatottja van; tiszti főügyésze: Thassy Kristóf, március 31-én, 57 éves korában ki-szenvedett. Thassy Kristót egyik legregibb és legbuzgóbb tisztviselője volt a vármegyének. Szolgálatát 1877-ben kezdte mint II. aljegyző, 1878-ban arvaszéki ülnök lett s 1895 óta főügyésze a vármegyének. A közélet egyik leg-hatásosabb harcosát, Zalaegerszegen egyik leg-előkelőbb polgárát s a tisztviselői kar egyik legelőkelő tagját vesztelte el Thassy Kristóiban. A boldogult földi maradványait április 2-án helyezték el örök nyugalomra. Beke lengjen hamvain!

— **Esküvő.** Az itteni szintársulat igazgatója, Fehér Vilmos, mult vasárnap örök hűséget esküdött Csáktornyán Peéry Iusnak. a társulat primadonnájának. A házasságot, melyen mint tanúk Hajas József, a Zrínyi-szálló tulajdonosa s Farkas Béla a szintársulat tagja szerepeltek, délelőtt kötötték meg a helybeli anyakönyvezetői hivatalban.

— **Halálozás.** Igaz részvétellel vettük a gyászshirt, hogy a magyar tanítószeg egyik buzgó, hivatott tagja, Pálincás Lajos tanító hosszas és kínos szenvedés után életének 29-ik évében (f. hó 3-án Csáktornyán elhunyt). Pálincás Lajos a csáktornyai áll tanítóképző-intézetnek szorgalmas tanítványa volt s legutóbb Zágrábban szolgált a magyar tanügyet az ottani máv. iskolánál, mint rendes tanító. Pálincás működése közben mindig hiven teljesítette tanítói kötelességeit s ép ezért elhunyt a magyar tanügy vesztésére is Kegyeletüket a volt kartárs iránt a zágrábi máv tanítók a temetésen való megjelenésükkel rótták le s a tanítóképző-intézet is a volt növendék és tanító iránt

azzal, hogy a tanárok és a növendékek a temetésen résztvettek, utóbbiak énekelték. Temetése 4-én d. u. 5 órakor volt nagy részvét mellett. Nyugodjék békében!

— **Nagykanizsa törvényhatósági város.** Mint Budapestről értesítenek, a Nagykanizsának törvényhatósági várossá való emeléséről szóló törvényjavaslaton már serényen dolgoznak. Nagykanizsával egyidejűleg Zentát is törvényhatósági rangra emelik.

— **Hangverseny.** Schmidt Ede helybeli karmester s neje jóhírű zeneiskolájának növendékei f. hó 22-én este a Zrínyi-szálló nagytermében táncol összekötött hangversenyt rendeznek. A zenét a hangverseny után Sárközy testvérek zenekara szolgáltatja. A hangverseny kezdete 8 órakor. Belépődíj 2 K; családjegy 5 K. A hangversenyen 41 növendék szerepel. Bevezetésül melodramát adnak, melynek szereplői Imreh Sárka, Höhn Mariska, Pecsornik Mártha és Baumann Vilma.

— **Iparfelügyelőségi központ.** A keresk. miniszterumból kiszivargott hírek szerint a Zalavármezei területéből alakított iparfelügyelőségi kerület székhelye a szövetség zalamegyei fiókjának kivánságához képest Zalaegerszegről Nagykanizsára helyeztetett. A felügyelőséget ezelőtt három esztendővel telték Zalaegerszegré, amikor az iparfelügyelőségeket decentralizálták. Az áthelyezéssel kapcsolatosan az iparfelügyelőség hatáskörét egyúttal ki is bővül, amennyiben gépészeket és fűtőket is a azok vizsgáztatni s az iparvállalatok is a szakképzett embereket innen fogják megszerezni.

— **Felvételi pályázat.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszter Urnak 25428 sz. rendelete értelmében az 1911/12 iskolai évre a csáktornyai állami tanítóképző-intézet I. osztályába összesen 30 növendék vétetik fel és pedig teljes fizetéses helyre 11, félidijas helyre 8, ingyenes helyre 2, ösztöndijas helyre 4, segély nélküli bejárónak 5 növendék. A teljes fizetésesek 28, a félidijasok 14 K-t fizetnek havonként köztartásdíj címén az intézet pénztárába. Az ösztöndijas havonként 14 K ösztöndíjat kap. A kérvényhez a következő okmányok csatolandók: 1. születési bizonyítvány, 2. iskolai bizonyítvány a megelőző évről és a f. é. értesítő, 3. tiszti orvosi bizonyítvány a folyamodónak a tanítói pályára alkalmas voltáról, 4. segélykérés esetében hiteles községi bizonyítvány a szülők vagyoni állapotáról, a kiskorú gyermekek számáról hiteles családi kimutatás. Csak oly épületes és zenei hallással bíró tanulók vétettek fel, akik 14. életévüket már betöltötték, de 18 évesnél nem idősebbek s akik a polgári vagy középiskola 4. ik osztályát sikeresen elvégezték. A végleges felvétel az intézeti orvos véleményétől függ. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszter Urhoz címzett folyamodványokat az előírt okmányokkal együtt 1911. május 31-ig kell a csáktornyai állami tanítóképző-intézet igazgatóságánál benyújtani a folyamodó lakóhelyének, az utolsó posta és vármegye feljuttatásával. Csáktornya, 1911. április 4-én. Zrínyi Károly igazgató.

— **Adomány.** A Csáktornyai Kedélyes Asztaltársaság 20 koronát volt szíves a Csáktornyai Iparos Olvasókör céljaira adományozni, melyért ezúton is hálás köszönetét nyilvánítja az Elnökség

— **Április 11-én,** (kedden) a 48-iki törvények szentesítésének hivatalos ünnepén, a posta zárva van.

— **Triesti általános biztosító társulat** (Assicurazione Generali) Budapest, V., Dorottya-utca

10. és 12. A »Közgazdaság« rovatában közöljük a Triesti általános biztosító társulat (Assicurazione Generali) e legnagyobb, legazdagabb és legrégebbi biztosító intézetünk mérlegének főbb adatait. Teljes mérleggel a társulat mindenkinek, aki e előbbi hozzá fordul a legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet elfogad: élet, tűz, szállítmány-, üveg- és betörés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a Magyar jég- és viszontbiztosító r. t. baleset és szavatossági biztosításokat az Első o. általános baleset elleni biztosító társaság, valamint kezességi és óvadékbiztosításokat, elutalajonítást, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosításokat és versenylovak, telivérek és egyéb értékesebb tenyésztőállatok biztosítását a »Minerva« általános biztosító részvénytársaság számára. A csáktornyai főigénykés Benedikt E. és fia.

— **Drávába fulladt.** Petrán Ferenc perlaki részv. f. évi márc. 30-án, amidőn éjfel után 1 órakor egy horvátországi molnárt átszállított a tulsó partra, visszajövet a Drávába bukkolt s nyomtalanul eltűnt. Holttestét még ez ideig nem sikerült megtalálni. A csendőrség széles körben megindította a vizsgálatot, mert az a gyanu merült fel, hogy bűncselekmény áldozata. Az eddig folytatott vizsgálat eredményéhez képest valószínű, hogy Petrán Ferenc ittas állapotban lévén, a kikötés alkalmával elvesztette az egyensúlyt s így bukkolt bele a Drávába. Igazolnivaló látszik ezen feltevést az órházban volt egyik részv. azon vallomása is, hogy hallotta, midőn Petrán kétszer kiáltotta: »Filip, Filip!« Ezután csendessé lett. Reggel a rév kikötellen járt ide s tova a Dráván.

— **Margit!** A szerelmes ifju nem ejti ki nagyobb bensőséggel ezt a nevet, mint a hölgyek, amikor a FÖLDES-féle Margit-crém-ről van szó. Hogy a földes-féle Margit Crém olyannyira népszerű tolettéiké lett a hölgyközönségnek, azt első sorban annak köszönheti, hogy gyönyörű tiszta, fehér színt kölcsönöz az arcnak, mindenemű tisztáltságot, szepőt, mitesert, májfolttól és pattanást eltávolít és emellett abszolúte ártalmatlan. A hatás négy-öt napi használat után már tökéletes. Ára: kis tégely 1 korona, nagy tégely 2 korona. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Készíti és postán küldi Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.

— **Évi záróvizsgák.** A perlaki áll. gazdasági fiu- és leányiskola hét osztályában az elméleti tantárgyakból az 1910/11. tanévi záróvizsgák márc. hó 26. 30. és 31-én tartáltak meg.

— **Hollenberger Mihály** ártpitosnak lapunk mai számában közölt hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **A Magyar Figyelő** negyedévi fennállása alatt fel tudta kelteni a közvélemény érdeklődését és az általa propagált eszméknek országserzete viszhangot támasztani. A legújabb füzeten Tisza István gróf Szabadgondolkodás című cikkében lándzsát tör a vélemény szabadság mellett. Kozma Andor A nemzeti egység tényezői cím alatt a nemzetiség kérdésben elfoglalt álláspontját fejtegeti. Yolland Arthur Magyarország angol ellenségeiről értekezik. Legif. Szász Károly Egy honvéd naplójegyzete cím alatt megkezdi Szász Károly fiatalkori naplójának közlését. Herczeg Ferenc Békák a kútbán című elbeszélést ír. A füzet Kenedi Géza A pornográfia üldözése című dolgozatát is közli. Alexander Bernát meggörző érveléssel dönti el Kik fedezték föl igazán a természetet? K. G. Nagyvárad városának kulturális viszonyait ismerteti. A füljegyzések között találjuk Grósz Emil fejtegetéseit a Harmadik egyetem-ről, stb. stb. A M. F. előf. díja egész évre 24 K. (Budapest, VI., Andrásy-ut 10. szám.)

— **Áprilisi tél.** Bizony fura idöket élünk. A kellemes március után rosszul esik ismét a télnek ugyszólván a kellő közepébe visszazsarni — április elején. S tényleg úgy vagyunk az idővel. Mert a 28°-os meleg után egyszerűen annyira lehült a levegő, hogy a 3°-os levegőben már óra fordult a csapadék s a zöldelő természet helyett a házaknak hóval borított födeleiben gyönyörködhetünk, illetőleg bosszankodhatunk. Nagy a kár, mit

az időjárás a velésben is okozott. A barackfák is sokat szenvedtek, melyek már teljes virágpompájukban voltak. Nap nap után megújul a havazás, s nincs igen kilátás arra, hogy hamarosan ismét kitavasodjék.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik felejtethetnek jó Lajos fiunk elhunyt alkalmából részvétük megnyilvánításával vagy a temetésen való részvételük szülői fájdalomaink enyhítéséhez hozzájárultak, fogadják e helyen is örök hálával kapcsolatos forró köszönetünket.

Csáktornya, 1911. április 8-án.

Pálinkás György és neje.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

A Triesti Általános Biztosító Társulat

(Assicurazione Generali) f. évi március hó 18-án tartott 79-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1910. évi mérleg. Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1910. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 1.106.056,556 korona és 66 fillért tettek ki és az évfolyamán bevett díjak 48.345,893 korona és 37 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 23.140,354 korona 72 fillérrel 327.285,292 korona 15 fillérre emelkedett. Az életbiztosítottak osztalékajalja 6.348,761 korona 59 fillért tesz ki. A tűzbiztosítási ágban, beleértve a tükörüveg biztosítást, a díjbevétele 17.126.548,785 korona biztosítási összeg után 29.243,814 korona 26 fillér volt, miből 10.304,691 korona 19 fillér viszontbiztosításra fordítottat, úgy, hogy a tiszta díjbevétele 18.939,123 korona 07 fillérre rugott és ez összegből 13.669.865 korona 05 fillér mint díjtartalék minden tehertől mentes jövő évre vitetett át. A jövő években esedékesé váló díjkötelezvények összege 137.113,154 korona 31 fillér. A betörésbiztosítási ágban a díjbevétele 1.331,117 korona 55 fillérre rugott, miből levonván a viszontbiztosítást, a tiszta díjbevétele 713,530 korona 15 fillért tett ki. A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevétele kitétt 4.562,715 korona 13 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 2.124,936 korona 18 fillérre rugott. Károkért a társaság 1910-ben 40.729,844 korona 11 fillért és alapítása óta 1.018.074,811 kor. 43 fillért fizetett ki. E kártérítési összegből hazánkra 201.616,256 kor. 21 fillér esik. A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 26.304,585 korona 84 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszállásirinti nyereségtartalék, mely 6.300,000 koronát tesz ki, az árfolyam-ingadozására alakított tartalék, mely az ideai ártalással együtt 17.977,207 kor. 12 fillér rug, továbbá felmentendő a 160.000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az ideai ártalással 1.867,378 korona 72 fillért tesz ki. Részvényenkint 700 arany frank osztalék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve, az ideai ártalások folytán 366.829,741 korona 68 fillérről 392.746,965 korona 47 fillérre emelkedtek, melyek következőképpen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 84.633,138 korona 94 fillér. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 32.702,122 korona 48 fillér. 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 4.350,786 korona 18 fillér. 4. Értékpapírok 255.330,660 korona 59 fillér. 5. Követelések államoknál és tartományoknál 9.318,772 korona 15 fillér. 6. Tárcza váltók 601,700 korona 78 fillér. 7. Kézpénz és az intézet követelése a hitelezők kövtelezéseinke levonásával 5.809,784 korona 35 fillér. Összesen 392.746,965 korona 47 fillér. Ezen értékekből 80 millió korona magyar értékekre esik. Ezen alkalommal arra utalunk, hogy az Assicurazione Generali legújabb leányintézete, a »Minerva« általános biztosító részvénytársaság Budapesten a kezességi és óvadék-, valamint az elutalajonítást, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosítást, nemkülönben a versenylovak, telivérek és más értékesebb tenyésztőállatok biztosítását vezette be mint új ága-zatokat hazánkban.

Szerkesztői üzenetek.

A deapnoisr szójában... Közljük. Husvétit mese... színtlen bevált. Ne írjon oly hosszú tárcákat, rövidre fogja gondolatait. Alig közölhetjük terjedelmük miatt.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Csáktornya.

Izdateljstvo:
knjižara Strausz Sandora
kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučijivi list za puk
izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: svaku nedelju.

Predplatna ošna je:
Na celo leto . . . . . 8 kor.
Na pol leta . . . . . 4 kor.
Na četvert let . . . . . 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fl.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Surađnik:
PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlastnik
STRAUSZ SÁNDOR.

Gđe stanujemo?

Hiža naša slobodica naša, majčica je naša! Svaki je srećen i blažen, što ima makar i malu kućicu, koju more nazvati svojom. Tam se clovek čuli zadovoljen i nekako siguren. Teško si pak onomu, koji nema kam glavu si sklonuti, kad ga pritisne burja i vihrovje. Domaće ognjište je cloveku sveta stvar. Ono ima posebnu za sebe postovanje i ljubav.

Ali to je i posvem razumljivo.

Zakaj?

Zato jer od hiže, od stana odvisi najvećma ljudski život, njegovo zdravlje i srećno, milo živovanje. Dober i zdrav stan je polovica ljudskogoga zdravlja. Gde su stani tesni, vuski, gde se vu hiži istoj i kuha-peće, i spava, a i cieli den dela, tam se šire bolesti, osobito sušica, heptika pri nas zvana, i drugi betegi, a tam je i mnogo zle volje, srditosti, nemirnosti, nezadovoljstva.

Gde su stani gradjeni od prěsnog cigla, od zemlje, ili od drveta, i tam nije dobro i vugodno živeti. Drevne hiže dobre su za leto, hasniju zdravju. Ali radi zime se s blatom namažeju, ali se vu blato i zemljene zide zavleće vlaga, a onda nigdar ne zide vum. Takvi su stani vlažni. A vlaga je gotova bolest. Deca vu takvih hižah dobiju škrofle, suhi beteg, pak lefko vumiraju. A veliko je zlo još k tomu, da se i pod zestoji od nabijene zemlje.

A kaj da rećemo onda, kad vidimo, da se na takov zemljeni pod pljuje, hračka, a

ves taj gad se onda vpije vu zemlju. A malo da se čisti, nigdar se ne riba, a obluki su navadno črez zimu furt zaprti, ili dapaće pribiti!

Jaj kak je to veliko zlo! Zbog toga je vnogi ter vnogi dom naš lužen, ljudi su nekak razžalošćeni, hude volje, a deca kržljava.

Znam kak bi se mogel dost žalostiti na dalje na tim, da vidim, gde mam poleg hiže za ljude je čisto blizo zidana štala i pojata, pak kotci. Mam pred stengami hižinimi je onda i gnoj naskladani, a još k tomu tu je odmah poleg i zdenec. Ves hižni dvor hudu zduhu ima, a zdenčena voda se kvari. Ima nekakov posebni ukus, niti je tečna.

Dogodilo mi se ne samo jedenput, da doševisi vu hižu kojeg našeg cloveka, i videći sve ove neprilične stvari, bilo mi je srce razžalošćeno.

Kak i ne bi bilo, kad su vakve nerednosti zroke tolikomu zlu, tolikim nevoljam.

Ove dneve su opet donesle novine glas, da se znovic pojavljuje pri nas, vu Madjarskoj državi kolera. A vnogo se govori i od kuge, koja vu Ruskoj kolje ljudstvo i cela sela vu grob zmeće. A Ruska nam je susedna zemlja.

Kak budemo se obranili od kolere i kuge? Mudre knige doktorske teškoma znaju znajti vracstvo drugo neg: dobri, čisti, prost-rani, osnaženi stani ljudski!

Ako nam budu liepi stani naši, onda nam bude i čelo vedro, i pluća čista, i srce veselo, i duša jaka, slobodna, neustrasljiva.

Ako želimo napredni biti, ako hoćemo čeličen kremeniti narod postati, na svoje noge osvobljeni, onda se većput zdušno ispitajmo:

»Gđe stanujemo?«

— r —

KAJ JE NOVOGA?

— *Prosimo naše poštuване predplatnike, naj nam vu novim fertalju predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju.*

— **Obćeskupština.** Csakortonya Okolični Gospodarstveni okrug bude svoje redovito obćeskupštinu tekućeg meseca 23-ga dana poslie podne ob 4 uri držal vu obćinski hiži. Predmet: Notariuš i podnotariuš zbiranje.

— **Notariuš zbiranje.** U Belica obćini notariušzbiranje su zavlačili na apriliš 12-ga dana.

— **Zatuklo ga drvo.** U Kotoru marćius 27-ga dana u juternji uri se je smrtna nesreća pripetila na Hirschler-zvanou drva-skladištu. Težaki su velike stupe doli jemali iz željezničke vaggone, od kojih tri komadi su na Deždjek Florian djelovoditelja opali, koj je na to odmah spustil svoju dušu. Nesrećnoga, 45 godine staroga djelovoditelja su s velikom sućutom marćius 29-ga dana na vekivečno meću spravili. Obitelju je né nazaj ostavil, jer jedini njegov sin pred trěmi lětmi se je u Muru vtopil.

— **Umiranje.** Děci Illés segeštrant (laikus) od Sv. Franja-reda črez 19 godine vjeren član, je u minućem mesecu 27-ga

Svaki mešter mora biti čoviek od rieći.

»Dobro jutro gospon Klajster! Nebili imali dobrotu jednu knjigu mi uvezati? Ja tu knjigu više krat trebam, pak bi mi bilo drago, da ju na skoro dobim. Jeli bi vam bilo moguće za osem dni ju uvezati?«

»Oh, dakako . . . dakako gospon školnik, za tjeden dni je knjiga posve gotova . . . sluga pokoran!«

Poslie tjeden dana.

»Ja sam došel po moju knjigu, gospon Klajster . . . znaću . . . onu, koju sam vam prije tjeden dni za uvezati ju dal . . . prosim?«

»Knjigu? — Je, kakovu knjigu? — Ah . . . vi mislite onu Knaipovu, kak se razdraženi živci vraće . . . Ah, odprostite . . . najprije ju je moja žena čitala, kajti je i ona nervozna, a onda . . . onda sam ju zaboravil! Ali . . . do dođuće subote (em je danas i onak već tork) bude gotova.«

»Dobro . . . ali ja se zanašam na to! Jer, ako baš nebi imali vriemena, to bi mi dragše bilo, da mi iskreno velite; em ja znam, da radi ovakove melenkosti nemožete

većše dielo na stran metnuti, pak ju ja sobom vzemem ovakovu nevezanu, a donešem ju drugiput, kad nebum moral u školu i živci budu mirni.«

»Ali . . . ali, gospon školnik, kaj ja nebi imal vriemena, pak zakaj vam nebi tu uslugu načinil! U subotu imate vašu knjigu. . . . Hrbet i vugli teleća kožica . . . ne, platno . . . no, kad velim, posve sigurno . . . Zbogom! . . . Dobar tek k obedu!«

U subotu.

»Pošto mi put baš mimo vaše tvornice vodi, to bi . . .«

»To bi radi vašu knjigu sobom ponesti, gospon školnik . . . No — izvolite mi odprostiti, u istinu se neizplati jednu knjigu samu za sebe vezati; tu moram čekati, dok ih više, iste veličine skupa dojdou, onda dojde odmah u dielo.«

»Tak . . . Vi čoviek obećanja, a rieći nedržanja . . . zakaj mi to niste odmah rekli, kad sam vam knjigu donesel?«

»No . . . mislił sem si, da to i onak znate, kad imate uvijek sknjigvimi posla. Ali . . . sad ih već imam šest komadah . . . nićtrebate se više simo truditi, za osam dni vam ju donese moj naučnik.«

Poslie osam dni.

Gospon školnik, kojega ta stvar uzrujava, čeka nestrpljivo knjigovežkoga naučnika, te svaki čas riva glavu kroz obluk i nervozno hoda po sobi i po ganjku, dok mu i žena nepostane nervozna te mu to copkanje iz sobe u ganjk i već obluku prepove, jer ju već glava boli od toga. Sve . . . sve dojde . . . mliekarica dojde, dečec sa zemljami dojde, listonarica dojde, verklec dojde, prosjaki dojdou . . . samo toga jedinoga knjigovežkog naučnika nema od nikud!

Nije drugčije . . . gospon školnik se, hoćeš nećeš, mora prilagoditi nemarnomu knjigoveži, te se na četiri tjedna odreći svoje knjige za liećenje živcov; onda pako . . . ali onda, — onda, kak da je zastekel, šturmira tu pappendecksku fabriku.

Poslie četiri tjedna.

»Gosponie, sve ima svoje granice, Europa, Azija, Amerika a Magjarsko kraljestvo takajše, ali vaša . . . vaša . . .«

»Prosim, samo ne vriedjati, gospon školnik, — vaša knjiga je već davna gotova.«

»Tak . . . već davna gotova? — Je, pak zakaj mi ju onda još niste poslali?«

dana u Csakornja vu kloštru umrl. Đeći Illés je 13 godine duho služil u mjestni kloštri, njega su ne samo od reda člani, nego i vjerniki poštuvali i radi imeli. Sprevod mu je marciuš 28-ga dana v jutro ob 9 uri bilo za crnino mešom. Na njegovim sprevodu su ne samo katolički vjerniki nazočni bili, nego i više medjimurski svećeniki i iz Vараzdina od reda člani, odkut polag redvoditelja su i 28 klerikalci došli na sprevodu, koji su pod crnino meše diačkoga rekvijama pjevali i pod spreveda kantorske djele svršili. Đeći Illésa su u dravazentmihaljsku groblje na vekivečno mesto sprevlili. Nek počiva u miru Božjem, i nek mu seti vekivečno svetlost!

— **Vumrl je, kajti je grdi bil.** Vuković Ferenc težak je iz Njiregyhaza u Debrecen dolazil i na štacionu u čekaonici s jednim velikim nožom se je u prse vpilil. Vuković je vmiral, kada su ga u špital spravili. Čina je zato delat, jer za radi njegovoga gđoga obraza se od njega uvijek norca delali.

— **U Francuzkim orsagu je kalampër dragi.** Francuzkiorsag je lani vu kalampëru hudoga ploda imel, zato je vezda od kalampëra čena 16—19 kurun.

— **Pësjemeso.** U Nemskimorsagu više ljudi ga takvi, koji pësjemeso jedeju. U minućem ljetu su 6 jezero 361 pëse doli sekli. Najveć pësjemeso su jeli u Saskaorsagu (4 jezero 602 komade) i u Silëziji (1 jezero 522 komade.)

— **Hercegrimaš u Balatonfüredu.** Vaszary Kolos štožernik hercegrimaš za vuzmene svetke na ljetovanje će u Balatonfürcd putovati. Hercegrimaš, koj se sada jako zdravo čuti, samo u augustuš mesecu bude nazajputoval u Budapešt.

— **Naš prvi Dreadnought.** Kralj je odredil, da prvi Dreadnought »Viribus unitis« ime nek dobi. Ovu ratnoladju budu junuš 24-ga dana na vodu pustili Još je ne sigurno, jeli će kralj u Triest putovati na ovo svečanost.

— **Odseljeni zastupnik.** Ugron Zoltan orsački zastupnik, koj je u listah, i brzovajah na znanje dal svojim prijateljim i njegovj familiji, da bude samoubojnik postal — već je naprë došel. Tak dugo su ga

prijatelji i redari u celim Budapeštu iskali, dok su ga našli u Elite-svratištu, gde je spal, i polag njega je lezal jeden revolver. Brščas se je Ugron zastupnik premislil to, da je bolje orsački zastupnik biti, nego pjevačni mrtvac.

— **Šljukavadasia.** Zichy Agošt grofa u belatinckim vlastelinstvu je marciuš mesec 28-ga i 29-ga dane velika vadasia bila na šljuke. Nazočni su bili: Zichy Tivadar i Agošt grofi, Fuuš Nandor alsoldendvaiski, Hajos Ferenc dr. csakornjaiski, Hajos Kalmán dr. baksaiski, Zalan Gjula dr. letenjejski orsački zastupniki, Pošfay Pongrac kotarski sudac i od vlastelinstva više. Strelili su 63 šljuke i tri lesice.

— **Četiristo hiže su zgorele.** Polag Sambora (Rusia) u Dublanj občini je tak veliki ogenj pustošil, kaj su četiristo seljakhiže zgorele.

— **Samoubojni trgovačkিপomočnik.** Varadi Šandor püspökladanski trgovačkিপomočnik se je u prošlim petek u Debrecenu vu srce strelil. Zrok je to, kaj su njegvi roditelji njemu kratili ženitbu.

— **Nutarkršenje u melin.** U Nemetstamoran občini vu minućem dnevi jednu noć su Hammer Jozef u melin nutarkršili. Nepoznati činaci su u kancelariji Wertheimkassu van spravili na orsački put, tamo goripotrlji kassu i iz nje desetjerer kurun vkrali. Žandari sada išceju krivce.

— **Na morju umreni biškup.** Koltiz Edvard Williams gibraltarski anglikan biškup, koj je na jedni francuzki ladji iz Konstantinapolja prama Gibraltara se putoval, je na ladji na hitroma umrl. Njegov mrtvo telo su u Smirni na brezuljk deli i odonut budu ga u Gibraltar spravili.

— **Potunjena ladja.** Cramford-zvani paroprod, koj je iz Newcastle u Anverse išel, se je na morju potunil. Na parobrodu su dvajstidvë peršoni bili, ki su se u morju vtopili.

— **Loggorenje.** Polag Kotroceni (Rumania), gde Ferdinand herceg priestolonasljednik svojog palača ima, se je jedna suma vužgala i ogenj na tak velikim teritorijumu pustoši, da vatrogasci i stanovniki nemreju ognja pogasiti. — U Lëtantalu občini hataru već tri dane u plamnu stoji sepeškoga biš-

kupa suma. Iz četiri občine stanovniki gasiju ognja. Kvar je do vezda po prilici stojezer kurun.

— **Potres.** Na Charleroi (Belgium) varaš okolici je potres bil. Više hiže su se pokvarili. Najveć kvara je Reusart občina trpela.

— **Ogenj u jedni školi.** Vu New-Jorku u jedni školi, koja dvëjezero i devetsto diake ima, je ogenj nastal. Na sreću, diakim se je nikaj hudoga ne pripelilo.

— **Smrt u uredu.** Tekućeg meseca 1-ga dana Petö Karolj 50 godine stari pošta i brzovajski nadzornik je u Budapeštu na glavni pošti u uredu na hitroma hudi postal, skupaopal, i dok je liečnik došel, umrl. Srčna uzma ga je zaklala.

— **Popis naroda u Beču.** Od Austrie glavni varaš, Beč ima sada 2 milijun 4 jezero 939 jedino osobu i 26 jezero 559 soldate, dakle sve skupa 2 milijun 31 jezero i 498 duš.

— **Tragična operacija.** Nagj Pal maramarošsigetski honvédkapitan je svoju mladu suprugu, Verëcy Ilu u Budapešt donese, da nju, za radi svoje bolesti, da operirati. Mladu ženu su na Baršonj-zvanoj kliniki opererali, ali za operacije je na kratkoma umrla. Njezino mrtvo telo su dimo spravili na Maramarošsiget, gde su s velikom sućutom na vekivečno mesto sprevdoli.

— **Zaklala je svoje dëte.** Pondelek poslie podne u Kőbanja občini je Puchat Ferenc supruha svoje 3 godišnju Borbala pucicu s jednom britvom zaklala. Nesretna mala dëvojka je odmah umrla. Za toga je žena hotela na svoji ruki žile gorirezati, ali su nju prekratili. Ženu, koja je težakinja, su uhitili.

— **Samoubojstvo na križu.** Wrana Janoš igloiski poljodelavec, od časa je dimo došel iz Amerike, na pijanstvo se je dal, i u zadnjih vremenah ne samo, kaj mu je nos členi bil, nego već je i u delirijumu stal. U prošlim četvertak v noći, kada je iz krčme dimo došel, svoju suprugu je na polmrtvo zbil, a kćerku pak je hotel s jednim nožom dolivpici, na sreću nož je tup bil, i tak oikakvo vekšo oranjenje je ne moglo zrokovati. Pijani človek, vu onim mišljenju, da je svoju suprugu i kćer zaklal, van je

Knjigoveža požmrkava svomu naučniku, koj u zelenom šurcu obrezava pisanke za škole, a ovaj veli: »Prosim gospona školnika, em sem ja nosil vam knjigu, ali vaš stan nisam našel.«

»Tak . . . pak kćemu ti je onda dobi Bog stvoril preoz pod nosom?«

»Za jesti.« — veli dečko — »Za pitati.« — dokonča školnik i veli:

»No, pustimo to, pak dajte mi knjigu! — Kaj sam dužan?«

I sad pričme iskanje kak se to već pristoji. Majstor išče, dietič išče, dečko išče a gospon školnik išče takaj; ali . . . Kneipova knjiga za vraćili pomećene živce se igra skrivače, i tak drugo nepreostaje, nego počekati, dok knjigovežina žena ili služkinja sve pošteno nepremeće . . . onda će se knjiga već od nekud pokazati, ako bude najme do tog vremenah već uvezana!

O čemu je pri tom med gosponom školnikom i knjigovežom bil govor i kaj ja kakti očevidac mogu istinoto potvrditi, to je bilo jedino riečkanje med njimi o netočnosti i nezvršenosti mnogih meštrov prama občinstvu, koje im posla daje.

Ti dragi čitatelj trebaš pohoblanu des-

ku — stolar obeča ju za dvie ure donesti, a donese ju za dva tjedna, ili ju u obećeni nedonese. Peč se kadi, ali ne van kroz dimnjak, već nutar u sobu — pečar dojde poslie pet danah i načini svoje dielo, ali žalibože nevaljano, te se više nepovraća. Na štiedniku (Sparherd) se je s jedne strane tabla odkinula, majstor sa svojim »taksi dojem« te pusti celi tjeden čekati i ščepce si zežgati. Na čizmi ti se je podplat preluknjaj, šostar ti obeča to kroz noć popraviti, te te pušća celi tjedan bosonog oko po blatu capkati. Krojač ti obeča zimskog kaputa do sesvet zgotoviti, a donese ga tekar na badnjak, tak, da kada ga onda hoćeš na božić prvi krat obleći, opaziš da si se već zmrzel!

Pak jeli je anda čudo, ako se mušterije prot meštrov bune; pak jer sila čovieka sve nauči, si oni sami, po mogućnosti, vlastitimi rukami, bez majstora potrebita priugotavljaju? — Svriemenom uvidjaju, da im to ne samo srditosti i biežanje od majstra do majstra prisparuje, već i mnogi groš, kojega bi inače majstor dobil, u žepu ostane.

Ali sad se nekoji majstori glase i vele:

»Je, moj gospodine, vi lako govorite i

kritizirate, ali neznate naš položaj. Ako smo velikim i prešnim dielom obterećeni, onda se nemožemo takovimi malenkostmi i krparijani baviti, pak zato anda . . . .«

»Tako . . . pak za to onda lažete vašim mušterijam u lice svašta? Zar nebi mogli reći, da baš ovog hipa nemate vremenah, ali za nekoj dan čete već moći dielo preuzeti . . . .?«

»Je, onda mušterija otide i odnese dielo k drugomu majstru, a mi moremo onda za njim fučkati.«

»Tak! Pak nemorate li i onda za njim fučkati, kad si ga svojom netočnošću i nepoverljivostju od sebe za u vie k odbijete, gde bi, da istinu govorite, možbit usled silne potrebe s dielom otisel od drugoga majstra, ali bi se budući krat opet povratil k svojem staromu meštru, a nebi za uvijek izostal. Gospon školnik barem, sigurno nepoje nikada više k Klajstru, pak ako ga s vrienomom radi njegove netočnosti i nemarnosti sve mušterije ostave i on svojim obrtom propadne, onda se netreba tužiti, da su ga mušterije ostavili jer nema sreće.

Zato valja i za obrtnika rećenica: »Jedan muž — jedna rieč!« Neobečaj više,

bejžal na groblje, i tamo na jednim kamenatim križu se je obesil. U njegovim žepu su jednu molitvenu knjigu i dvé liste našli, od koje jedan je svećeniku, a drugi pako njegovomu, u Contfalu stanjućemo bratu glasil.

— **Manöver na morskim brežuljku.** Ljetos u julius mesecu će veliki manöver biti u Srednji-Dalmaciji, na kojim manövru bude i Ferenc Ferdinand prietolonasljednik nazućen.

— **Kratke novosti.** Vladimirovič Boris nadherceg bude u ime Mikloš ruskoga cara vu protulete u Rim se putuval, kaj Viktor Emanuel taljanskoga kralja pozdravi prigodom taljanskomu narodu svečanosti. — Polag Kinezke javljanje u Mandžuriji su 40 jezer peršoni umrli u pestis (crna smrt) betegu. — Gazdag Mihaj urhidaiski gazda je dolišeo u pivnicu, kaj odonut jeden vrček vino donese gori. Komaj je doli došel, od pivnice bolta se na njega zrušila. Gazdag je pod ruševine umrl. — U Francuzkim orsagu je veliki viher bil, koj je u rastlinah i u zidanich neizmerne kvare zrokuval.

— **Boj med cigane i redare u Frankfurtu.** U Frankfurtu apriliš 3-ga dana na konjskim sajmu krvni boj je bil med cigane i redare. Cigani su se nekak posvadili i jeden redar je hotel med njimi reda napraviti. Redar je jednoga cigana prijel i nutar ga hotel tirati, na kaj su drugi redara okoli vzeli i njegova pajdaša od njega vnapuknuli. Med cigane jeden je strelil. Redar, koj je u veliki stiski bil, naprè je zel svojega opasnostfučka, na kaj su više redari ta bejžali. Buduè da su cigani nè pustili, redari su svoje sablje vanvlekli i pravoga boja su juršali s ciganimi. Deset cigane s tezkemi ranemi su u špital spravili, a dvajsti pak uhišili.

— **Samoubojstvo na zapovjedka.** Molnar Jožef 21. godine stari komornjik, koj je iz Magjarskoga orsaga u Beč dolazil, se je apriliš 3-ga dana u nutrašnjim varasu vu jedni hiži pod vrata on dan odveèer s dvèmi dievojkami spominal. Komornjik je najedenkrat hapil zapoviedati: — Jeden, dva, tri — i u slieèim trenutku se je s jednim soldackim revolverom strelil. Teško oranjenoga su ga u špital spravili. Komor-

nego moreš držati, ali, kaj si jedan krat veè obeçal, to onda i drži, pak makar te kak težko stalo! Neboj se: mušterija, kojemu si se iskreno izpriçal, da polag najbolje volje nemaš vriemena njegovo malo dielo odmah preuzeti, radi velikog, kojega si veè prije preuzel, nije za te izgubljen. On tim malim poslom otide dalje k drugomu meštru, ali u tebi stuje iskrenoga čovieka, koj ga nekaniš za nos voditi, stuje rieè odprtega muža, i bude ti donesel veèe dielo, jer zna, da se na tebe more zanesti.

Tužbe na propadanje obrta su u obće na redu . . . ali da su netočnost i nemogućnost se na meštra zanesti dvie lopate, koje meštrijam grob kopaju, a na to nemisli nitko!

Obrtnik, koj svoju meštriju razme i koj zadanu rieè zna održati, taj polag svih obrtničkih sprečavanjah, kakova su danas sa svih stranah na redu, nemože propasti, jer rečenica »Jedan muž — jedna rieè« drži obrtnika sa mušteriom, kak jaki novi željezni lanac meliua na Dravi.

Em. Kollay.

njik je jako zaljubljen bil, i zato si je svoje života odhitil.

— **Szeged za tretjomu sveučilištu.** U našim orsagu tuliko mladenci hoèju se vuèiti za lieènika, professora, osobito pako za fiskaliuša, da veè ne imaju mesto u budapeštanskim i koložvarskim sveučilištu. Korman sada hoèe tretjo sveučilištu. goristavljati. Samo to je pitanje, u kojim varasu bude ta škola? Varasi se jeden za drugoga tiraju, da dobiju ovu školu. Zadnjiè Szeged varoš je odredil, da na tretji sveučilištni cilj deset i pol milijun kurune hoèe aldovati, ako bude u Szegedu tretja takva škola.

— **Veliki ogenj u Konstantinopolju.** Od turskoga glavnoaga varaša, Konstantinopolja ona stran, koja na maliazijskim brežuljku stoji Kadiköj zvani stran od torka odveèer u plamnu stoji. Do vezda su tristo hiže zgorele. Tak misliju, kaj čela nesreća je iz vužgana se pripetila.

— **Zgoreta fabrika.** Na Mežölegradu je u sriedu poslie podne Šatori Morova gips- i vapnofabrika zgorela. U velikim vihru nikaj su nè mogli braniti. Kvar je po prilici 3 stojezer kurun, ali kaj je osjeguravano bilo.

— **Eksplodèrana bomba.** U Maričküu (Turska) su se deca s jednom starom bombom igrali. Bomba je eksplodèrala, tri dece su umrli, a osam pako oranili.

— **Umrl je u uredniètvu.** Moberly Bell, od »Times« zvane englezke novine glavniiravnatelj je u srèdu poslie podne u uredniètvu hitroma umrl.

— **Samoubojstvo pred oltarom.** Akuè Mariška reformatske vjere sedemnajst godišnja dievojka je u tork vu Léva varasu vu piarištkim cirkvu pred oltarom iz revolvera na sebe streljla. Tezkemi ranemi su nju u špital spravili. Samoubojstvi zrok je to bilo, ar su njezine roditelji ne dopustili to, da jednomu katolièke vjere gimnazialaku ide zamuš, kojega je ljubila.

— **Za radi supruge.** U Rutlka varasu Mazur Janoš zvani željeznički činovnik se je u tork poslie podne u srce strelil i umrl. On dan na stanu je jednoga muža našel pri svoji supruzi, i zato je samoubojnik postal. Mazur je veè višekrat samoubojstvo pokusa sledil.

— **Vužgano selo.** U čanadvarmegieski Kevermeš seli je veliki ogenj puštošil pondelek. Od jedne ulice čeli red je doli-zgorel Ovu katastrofu su dvè male dievojke zrokuvale, koji su med igranjem jednu slamaplastnicu vužgale, i u vetru se i hiža vužgala, odkud na hitroma se je dalje rezširil ogenj. Deset gazdim stanje, krme je zgorelo. Od hiže najveè stran je osjeguravano bilo.

— **Smrt u željeznièkim vagonu.** Fischl Lajoš, ugledan naruèevnik od trgovare je pred nešteremi tjedni svojom suprugum u Abbazia putuval. Kakti bolestan se je dimo polazil na Budapest. Pondelek odveèer bi moral Fischl dolaziti. Na izhods-kim kolodvoru su ga čekali njegvi bližnji, kada je vlak nutarbejžal, doznali su, da je Fischl med putem u vagonu umrl. S velikom sućutom su ga u rakoškereštursku groblje spravili.

— **Željeznička katastrofa.** U Americi polag Ocilla (Georgia-država) u prošlim betek se je strašna željeznička nesreća pripetila. Jeden brzovlak je rano na jednim željez-nim mostu prekštoprojučil, kada je skliznuo i pet vagoni su u vodu bućnuli. Polag glasa četerdeset putniki su si življenja zgubili.

— **Pogazeni general.** Gold Karolj u Gracu stanjući umirovljeni general, koj se svojum kćerkum nestere dane u Triestu zadržla, kada je pred Oolpich-svratište na ulici prek hotel ili, jedna kućija ga je zgazila. Jeden kotač mu je na glavi prek išel i ga je pogibeljno oranil. General je 69 godine stari.

— **Naglo smrt u školi.** Wagner Antal braššoiski od elementarne škole učitelj je marcuis 26-ga pred poldne od 10-1 uri svojemim malemi diaki na dvor išel, gde mu je na hitroma zlo postalo. Učitelj se je prama gazdi stanu hapil bejžati, ali med putem je skupaopal i umrl. Lieènik je konstatal, da je učitelja srčna uzma dostigla.

Nekaj za kratak čas.

Nosil ga na peći.

Stari gomboc koj svojega sineka iz krčme nesel, na putu su se sreli sbiroši, sinek vidi to i veli: Vidiš japek kak biroši imaju duge roge.

Stari gomboc: Nisu ti to biroši koji imaju roge, nego to su volci. Oni su biroši, koji vole goniju.

2 Susedi.

Prvi sused: Čuješ budeš mi rezal lasi. Drugi sused: Vidiš da drva cepam nëmam čas.

Prvi sused: No ako nemaš čas, dej mi sekiru pak budem ja cepal dokle mi zrežeš.

Najležeša drva.

Markus je videl kaj njegov sused letve reze na drva.

Markus prek plota: Aj vrak je vas bogu ostavil, kaj delate tak nove letve je škoda na drva rezati.

Sused: Ako pak drva za božeka nemam de kupiti, a letve pak vu čakovcu koliko očem.

— Čujete! jeli neznate to, ako vre što vnoči s krčme dimo ide, da se ne pristoji na vulici larinat, reče stražano.

— Am pak ja nëdem još dimo.

— Žandari su vlovili cigane, koji su pred dvema tjedni svu mladinu vlastelinstva pokrali.

— Ti si vlastelinovu mladinu pokral, zapita stražomešter oštro ciganjskoga vodju.

— Ja në, miloštnivi gošpodin stražomešter!

— Još lagati vupaš ti galženjak. Zvezite ga!

— Jaj miloštnivi gošpodin, ja në, nego oni dva zločesti sini moji.

— Pak gde su te dva?

— Oni su veè na grobju. (Ta jih je postal drva krast.)

— Sakačica: Pri nas je izverstna kuhnja. Baka: Znam, ar sem tu veè tri šocike imel.

— Sudec: Daklem, vi bivupali preseći, da je one dvè kokoši Lopovčec Blaž vkral?

Svedok: Preseći nebi vupal, blagorodni gospodine, nego za liter vina bi se bogme zavadjal.

Gabona árak. — Csema lista.

mmázsa	1 m.-cent,	kor. fill.
Buza előrendő	Pšenica	20.40—
Rozs	Hrz	13.60—
Árpa	Ječmen	14.00—
Zab	Zob	15.20—
Kukoricza	Kuruza suha	12.80—
Fehér bab új	Grah beli	18.00—
Sárga bab	» zúti	16.00—
Vegyes bab	» zmesán	15.00—
Kendermag	Konopljeno seme	22.00—
Lenmag	Len	22.00—
Tökmag	Koščice	25.00—
Bükköny	Gralorka	12.00—

„Mi-i-12?” - Papa megengedte! Hisz valódi JACOBI-féle Antinicotin-cigaretta-hüvelyek fadobozban!

Vigyázzon! Csak a „JACOBI” jelzéssel valódi!

601 8—20

Eladó háztelek.

Csáktornyan a Királyi Pál utcában építeni szándékozóknaK igen alkalmas üres telek eladó.

Bővebbet a tulajdonosnál:

Kovács István, temető-utca 13. szám.

Ugyanott egy teljesen új kerékpár eladó.

594 1—2

Szülőoltványok

huszonöt legjobb bor és csemeféjában még negyven-ezer darab.

Csabagyöngye!

oltvány és nemes simaveszők.

Europában a legkorábban érő fajszerű, drágán fizetett piaci újdonság. Minden kisebb házikertben is termelhető, lugasnak is kitűnő faj.

PIROS DELAWARE

Negyven hektoliter terem holdanként, melyért írásban jótállok. Elgyökeresztve minden szál simavesző megfakad, erre nézve utasítás mellékeltek minden küldeményhez. Majus végén is ültethető. — Bővebb leírást, színes képeket és árjegyzéket ingyen küldök.

Nagy Gábor, Köly (Biharm. posta, távirda és telefon állomás.)

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótleka

egy régióan bizonyult háziszor, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynek, oszlan és meghűlésnek.

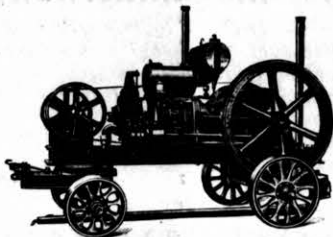
Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt bevasárlásokor óvatosaK legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott doboza van osomagoLva. Ara üvegekben K—80, K 140 és K 2.— es ügyszólvau minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszeresnél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlánhoz”.

Péruában, Eszabethstrasse 5 neu.

•• Minden tekintetben utolérhetetlen a világhírű ••

eredeti „OTTO” motorok

benzin-benzol-petrolin-szivógáz-üzemre és

LOKOMOBILOK

LANGEN & WOLF WIEN

Laxenburgerstrasse 53

579 4-26

A Budapesti Asztalos Ipartestület védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK

ÉS HITELSZÖVETKEZET

az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet tagja.

12 éve fennáll, felhívja a n. é. bútórvásárló közönség figyelmét, hogy VIII., József-körút 28. sz. (Békkocsis-utca sarok, valamint IV. kerület, Ferenciek-tere) 1. szám. (Királyi bérpalota) újonnan átalakított helyiségeiben rendezett

lakásberendezési kiállítás

megtekintésére, raktárunk, mely a legnagyobb az országban, a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelű, művészek által tervezett és szakkbizottság által felőlvizsgált bútórokból áll, teljes lakásberendezéseket művészi tervek szerint készítenk, minden darab jótállás mellett adatik el.

594 16—16

Sommer Sándor ezelőtt Fischer László

szállítási vállalat, Zalaegerszegen

elvallal bárhová, átköltözködéseket, új, tiszta, kárpitozott bútórszállító kocsiijában.

580 3—3

Jól jár a ki férfiruha- és divatcikkeit Nádasi József férfiru- és divatárú kereskedésében szerzi be. (Csáktornya, Petőfi-utca.)

Ingek, gallérok, kézelők, nyakkendők, harisnyák stb. stb. nagy választékban.

Férfiruha 20 koronától feljebb.

575 4—*

Gyermekruha 4 koronától feljebb.

Zongora

kiesi, hibátlan, 50 forintért sürgösen eladó Muracsányban a kántornál. Vasut Murakirály. 596 1—1

A hölgyek tudják legjobban mily fontos a

SZÉP, ÜDE ARC

mily hatalom és kincs az, mily
előnyökben részesül egy szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem elegendő,
hogy valaki csinos, fess és kedves legyen, hanem a
legfontosabb, hogy az arcbőre tiszta sima legyen.
A nők tudják ezt és ezért nagy gondot fordítanak
az arcbőr ápolására, a szépség fenntartására és erősítésére.

A FÖLDES-féle

MARGIT-

CRÈME

593 1-8

az egyedüli szer, mely 5-6-szori használat után biz-
tosan eltávolít kütéseket, pattanásokat, miteszt, a
szepiőket, májfoltokat, ráncokat és az arcot fehériti,
üdíti és fiatalítja.

A Földes-féle Margit-Crème teljesen ártalmatlan,
páratlan és csodás arc-szépítő.

Kapható az egész világon. Tégelye 1 kor. és 2 kor.

Készít és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARADON.

Fűszer, rőfös vagy bármely más szakmának
igen alkalmas

üzlethelyiség

kiadó,

Szudecz Istvánánál

Petőfi-utca 3. szám.

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel értesítjük a nagyd. közönséget, hogy Zalaegerszegen
Csányi-utca 5. sz. alatt

magánmérnöki irodát nyitottunk.

Irodánk foglalkozik földmérési, tagosítási, parcellázási munkálatok
végzésével, gazdasági térképek készítésével, mezei és iparvasutak tervezé-
sével és építésével, talajcsövezési, hid- és mélyépítési, vízvezetéki és csa-
tornázási tervek készítésével. beton és vasbeton munkák tervezésével és
kivitelével.

Kiváló tisztelettel

Horvát Andor és Nagy Z. Sándor

okleveles mérnökök.

598 1-1

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy bel- és
külföldi első műhelyekben való több évi működés után Csáktornyan, Pa-
tak-utca 4. sz. alatt (Deutsch-féle ház) egy

kárpitos és diszítő műhelyt

nyitottam. — Elvállalok és pontosan, megalégedésre végzek mindennemű
szobaberendezést, garnitúrák, ágybetétek készítését, szobakárpitozást (tape-
tirozást) stb. a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig.

Speciálista vagyok valódi angol bőrbútor munkákban.

Szíves pártfogást kérve, maradok

kiváló tisztelettel

Hollenberger Mihály

kárpitos és diszítő.

592 1-3

Egy tanuló felvétetik.

447./a
1911. számhoz.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

A nagymélt. vallás- és közoktatásügyi m. kir. Minister ur 1911. évi március hó 9-én 1502. sz.
alatt kelt rendelete folytán a csáktornyai állami ovoda építkezési munkáit és a Csáktornya mellett tekvő
felsőpusztafai állami ovoda építkezési munkáit engedélyezte.

A fentemlített munkák kivételének biztosítása céljából

1911. évi április hó 25-én d. e. 10 órára Csáktornya községháza

hivatalos helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

Az építkezés legkésőbb f. évi szeptember hó 1-ig befejezendő és az összes munkákért a munka-
bejezés napjától számítandó egy évi jótállási határidő köttetik ki.

Általán összegű ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A versenyezni óhajtok felhívatnak, hogy fenti munkálatok végrehajtásának elvállalására vonat-
kozó zárt ajánlataikat, (külön a csáktornyai és külön a felsőpusztafai ovodára vonatkozólag) ajánlati egység-
árak feltüntetésével a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett község elöljáróságához annyival is inkább
igyekezzenek beadni, mivel a későbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni. A pecséttel lezárt és 1
koronás okmánybéllyel ellátott ajánlat borítéka a következő felirással látandó el:

»Ajánlat a csáktornyai áll. ovoda építésére«, vagy »Ajánlat a felsőpusztafai áll. ovoda építésére«.

Azon pályázók, kik e szóban levő munkák teljesítésére képesítéssel nem bírnak, kötelesek az
ajánlatukban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

Azon pályázók, kik alulírott községi előjárósággal még üzleti összeköttetésben nem voltak és
előtte ismeretlenek, tartoznak műszaki képességüket és megbízhatóságukat a rájuk illetékes keresk. és ipar-
kamara bizonylatával igazolni.

Az ajánlathoz az általános feltételeken előírt, az ajánlati költségösszeg 5%-ának megfelelő bán-
nalpénz készpénzben, vagy biztosítékképes értékpapirokban, jelen hirdetményre való hivatkozással alulírott
községnél letétbe helyezendő és a letéti nyugta az ajánlathoz csatolandó.

A szóban forgó munkákra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek az alulírott köz-
ségi előjáróság hivatali helyiségében a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Csáktornya, 1911. április 4.

DÉNES BÉLA, közig. jegyző.

PETRICS IGNÁC, k. bíró.

590 1-1

Kalmár és Engel

Motor és Gépgyár

Városi raktár és iroda: V. Lipót-Körút az **BUDAPEST** IV. Úteg-utca 19. Világkirú! Gyár: Úteg-utca 19. „Benz”

Szivógázmotor telep. - A jelenkor legelősebb üzeme „Benz” nyersolajmotor.

DIESEL

RENDSZER

Elismert legjobb gyártmány.

Ajánlja benzín-lokomobilos cséplőkészleteit, melyek bámulatos egyszerű szerkezetűek.

10-24
800

Teljes jótállás, kedvező fizetési feltételek - Költségvetés és árjegyzék ingyen és bérmentve.

STOCK - COGNAC MEDICINAL

szavatolt valódi borpárlat

Camis és Stock

gőzpároló telepéből,

Barcola.

COGNAC-gőzfőzde, állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben!

767 18-60

Szivarkapapír és szivarkahüvely

ABADIE

PARIS

Minden főzsdében kapható

Bayer Vinceze utóda féle

Kugler sütemény

nálam állandóan kapható. Megrendelésre házhoz küldöm.

— Telefon 36 szám. — 091
11-12

Herczog Sándor vasúti vendéglős.

Nagy választék

fa- és érczkoporsókban

továbbá

sirkoszorukban.

— Igen jutányos árak! —

Prostenik Gusztáv
Csáktornya. 047 9-10

Fizessen elő a Vasárnapi Ujságra!

A VASÁRNAPI UJSÁG

a legrégibb, legkedveltebb illusztrált hetilap.

ÖTVENNYOLCZADIK ÉVFOLYAM.

Szerkeszti HOITSY PÁL.

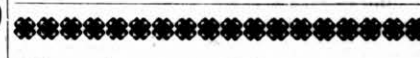
Előfizetési ára: egész évre 20 korona, félévre 10 korona, negyedévre 5 korona.

Mutatványszám ingyen.

Előfizetéseket elfogad

a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatala (FRANKLIN-TÁRBULAT)

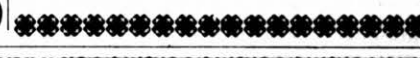
Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

Husvétii Képes- Levelezőlapok

nagy választékban kaphatók

Strausz Sándor könyvkereskedésében
Csáktornyan.

Csak

ANIMO

pezsgőt

igyunk!

Hazai gyártmány!
Kellemes üdítő ital!

971 22-6

Első bécsi lérl-, női és gyermekruha raktár

R. Rosenberger (ezelőtt Alois Kürschner)

VARAŽDIN, Dráva-utca 3.

Értesítés. Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy különben is dúsán felszerelt raktáramat, válogatott újdonságokkal u. m.: női palétók, kabátok, kosztümök, aljak, átvétők és kimonó gallérok, továbbá férföltönyök, felöltők, mindennemű gyermekruhák nagy mennyiségével láttam el, úgy hogy azon kellemes helyzetben vagyok:

szolid jutányos árért, igen jeles ártú adhatni.

Szíves megrendeléseiket kérve, maradok

071 4-6

kiváló tisztelettel

R. Rosenberger (ezelőtt Alois Kürschner).

Hirdetések felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

386 sz. 1910.

Árverési hirdetmény.

Atulított bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. járásbíró-ság 1910. évi V. 378 számú végzése kö-vetkeztében Dr. Burg Hugó ügyvéd által képviselt Moritz Gürtler javára Zrinyi Viktor csáktornyai lakós ellen 136 kor. s jár. ere-jéig 1910. évi július hó 22-én foganatosított kielégítési végrehajtás ulján lefoglalt és 1230 K becsült színes női ruhaszövet, cérna és fehér vászonból álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a csáktornyai kir. já-rásbíró-ság 1911. V. 388 és 2961 számú vég-zése folytán 136 K lökekövetelés s járulé-kai erejéig Csáktornyan leendő eszközzésére

1911. évi április hó 10-ik napjának d. e. 11 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szán-dékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t. c. 107. as 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfog-nak adatni.

Csáktornya, 1911. március 26. 587

A gyakorlati irányu művelődés teljes fegyvertára

Révai Nagy Lexikonja

az összes ismeretek enciklopédája.

500 magyar tudós alkotása. Minden ismeretek foglalatja 18 nagy nyolcadretű vaskos kötetben. 16,000 szövegoldal. 200,000 ismeretterjesztő cikk. 10,000 illusztráció és térkép a szövegben és 1000 színes és fekete műmellékleten.

1910. decembertől kezdve 4-havonta 1—1 kötet jelenik meg. A teljes mű ára 18 kötetben, díszes angol vászon-kötésben 288 korona.

Kedvező fizetési feltételek mellett szállítja :

Fischel Fülöp

Strausz Sándor könyvkereskedése

Csáktornya.

Iparos s kereskedő előfizetőknek céget e rovatban díjmentesen közöljük.		IPAROS és KERESKEDŐ előfizetőknek névjegyzéke.		Iparos s kereskedő előfizetőknek céget e rovatban díjmentesen közöljük.	
Bádogos: Hübch Manó, (faszénraktár) Csáktornya Dorner Sándor "	Férfi szabó: Ivacsics Ignác, Csáktornya Bedics Ferenc szabó "	Mészáros: Nuzsy Mátvás, Csáktornya	Vászonkereskedő: Szivoncsik Antal, Csáktornya		
Börkereskedő: Mayer Testvérek, Csáktornya	Férfi és női divatárú: Zrinyi Viktor, Csáktornya	Órás és ékszerész: Pollák Bernát, Varazdin	Vendéglők: Hajas József, Csáktornya Pecsnornik Oltó, "		
Borbély és fodrász: Nádasdi Nándor, Csáktornya Mik Szilárd, "	Fűszerkereskedés: Mayercsák Béla, Csáktornya köszen-, faszén-, magvak és a „Mütrágyát Értékesítő Szövetkezet” raktára. Gráner Testvérek, Csáktornya Mráz testvérek, "	Pezgőgyár: Muraközi pezgőgyár, Csáktornya	Hencesey Gábor, "		
Mézeskalácsos és viaszgyertyaöntő: Tihanyi Mihály, Damása	lfj. Premez Miklós, "	Pék: Stolczér József, Csáktornya Petrics Viktor, "	Antonovics József, "		
Butorraktár: Butor és koporsóraktár. Csáktornya Horák Odón, Varazdin Schwarz Lipót, Varazdin Hirschler Armin, "	Simon József, "	Szállító és deszkakeresk. Löbl Mór és fia, Csáktornya	Becey Albert, "		
Cipész: Masztnak József, Csáktornya Meekó Bálint, Csáktornya	Hirschohn Henrik, Perlak Mattersdorfer N. "	Tejet és tejtermékeket Csáktornyára házhoz szállít Bányavári gazdaság.	Horváth Géza, "		
Divatárúház: Liszt és Brodnják, Stridóvár	Leitmann György, Nyirvölgy	Uri- és női divat, játék és diszmiúrá: Kelemen Béla, Csáktornya	Kelemen Imre, "		
Eredeti Singer varrógépek: Singer Co., Árpád-utca Csáktornya	Kávéház: Hajas József, Csáktornya Horváth Géza, "	Vaskereskedés: Beryák Károly utóda, Csáktornya Binder Károly, Csáktornya Prostenik Gusztáv, Csáktornya Petánczi ásványvíz főraktára: Nádai József, Ligetfalva	Deutch Adolf, nagyvend. Drávavásárhely Kovács Mihály korcsmáros Drávavásárhely Leitmann Mihály Nyirvölgy Leitmann Bálint Szentilona Feigelstock András Bpest, VII., Dohány-u. 81		
	Kőfaragó és sirkő készítő: Tersztenyák Bódog, Csáktornya		Deutsch Adolf, nagyvend. Drávavásárhely Kovács Mihály korcsmáros Drávavásárhely Leitmann Mihály Nyirvölgy Leitmann Bálint Szentilona Feigelstock András Bpest, VII., Dohány-u. 81		
	Likörgyár: Hochsinger M. és fia, Csáktornya készíti a híres „Gloria” sósborszeszt 12 üveg bérmentve 5 korona		Özv. Mihálics Ferencné "		
			Singer Salamon, Kiszabadka Kalchbrenner Ferenc Stridóvár Sójtöry János Drávavásárhely Kovács Mihály nagyvend. Drávavásárhely Leitmann Mihály Nyirvölgy Leitmann Bálint Szentilona Feigelstock András Bpest, VII., Dohány-u. 81		
			Szabadalmazott „Kristály” borszűrő gyár: Herczog Sándor vasuti vendéglős Csáktornya		